Ч. 118 (14.949). Львів, середа 1. червня 1938. Opłata pocztowa uiszczona gotówką. Рік LIX.

ДІЛО

ВИХОДИТЬ ЩОДНЯ ВРАНЦІ.

Редакція й Адміністрація: ЛЬВІВ, РИНОК Ч. 10. II. ПОВ.
Телефон Редакції 246-46
Телефон Адміністрації 229-41
Телефон Друкарні 229-26
Адреса для телегр.: Діло Львів
Конто: П. К. О. Львів 504.060
" Банку Чеських Легіон Прага „Діло".
Рукописів не звертаємо.

ПЕРЕДПЛАТА В КРАЮ:
місячно (з книжкою) . 5.00 зол.
чвертьрічно . . . . 15.00 „
піврічно . . . . 30.00 „
річно . . . . 60.00 „
В АМЕРИЦІ 1.50 ДОЛ., У ЧЕХОСЛОВАЧЧИНІ 30 КОР. Ч.
У ВСІХ ІН. КРАЯХ 7.50 ЗОЛ. П.
ОДИН ПРИМІРНИК 20 СОТ.

ВСІ ТОЧНІ ПЕРЕДПЛАТНИКИ ДІСТАЮТЬ ЩОМІСЯЦЯ БЕЗПЛАТНО КНИЖКУ Б-КИ „ДІЛА" В ОБЄМІ 10—15 АРКУШІВ ДРУКУ.

Подробиці про замах на полковника Евгена Коновальця.

ПРИЗД ДО РОТЕРДАМУ.

Льондонський кореспондент ПАТ-а подає такі подробиці про ротердамський атентат:

В понеділок, 23. ц. м. приїхав до Ротердаму з Німеччини поспішним поїздом німецький громадянин Новак. З двірця переїхав він таксівкою до Ґран Готель Сентраль і там замешкав у покою ч. 104., залишаючи свої речі, м. ін. українську машину до писання та історію фашистівського руху в німецькій мові.

У КАВАРНІ „АТЛЯНТА".

Передполуднем ввійшов до каварні „Атлянта", положеної на головній вулиці Ротердаму, он недалеко вікна та замовив чарку „шері". Коло год. 12. до каварні ввійшов якийсь високий бронет, що присівся до Новака і замовив пиво. Кельнер ствердив, що вони оба говорили якоюсь незрозумілою для нього мовою. Дальше він помітив, як той бронет дав Новакові пакунок завбільшки книжки, що його Новак положив на крісло, опісля поспішно випив пиво та вийшов.

Новак вложив пакунок до кишені та неоадовго вийшов поволи у напрямі свого помешкання.

ВИБУХ.

В год. 12.15 пакунок у кишені Новака вибух, розриваючи його на куски; кількох прохожих ранило.

Поліція найшла пашпорт Новака та квит з Ґран Готель Сентраль, тому негайно перевела ревізію у його кімнаті.

Там найдено чимало українського пропаґандивного матеріялу; з того зорієнтувалися, що жертвою замаху є українець.

Виявилося, що пашпорт на імя Новака був фальшований.

БАРАНОВСЬКИЙ ПРИЛЕТІВ ЛІТАКОМ З ВІДНЯ.

Коло год. 16. причалив на ротердамському летунському майдані літак, з якого висів чеський громадянин Володислав Бора. Він пішов до каварні „Атлянта", опісля „Сентраль" розпитуючись за Новаком. Готелевий портієр повідомив про те поліцію, що заарештувала Бору. Виявилося, що і його пашпорт фальшивий.

Він відмовився від зізнань. Коли йому сказали, що Новак не живе, не хотів вірити; на вид змасакрованого тіла Новака зімлів.

Щойно тоді Бора признався, що він називається Ярослав Барановський, а убитий — Евген Коновалець.

ЯК ВАЛЮХ ЗАМАНИВ ПОЛК. КОНОВАЛЬЦЯ ДО РОТЕРДАМУ.

Барановський оповів, що в неділю дістав у Відні телефоном від полк. Коновальця приказ приїхати на 4-ту годину до Ротердаму, щоб відібрати більшу суму грошей. Їхати поїздом було вже запізно, тому він прилетів літаком.

Сам полк. Коновалець приїхав до Ротердаму, щоби стрінутися з Валюхом, з яким підтримував звязки від року. Валюх передавав йому кілька разів гроші, лише раз замість грошей дав пуделко з цукорками і папіросами.

Пані Коновальцева і Барановський остерігали полк. Коновальця перед Валюхом; вони не дозволили йому курити цих папіросок, бо боялися, що вони затроєні.

Остання пачка, яку Валюх передав полк. Коновальцеві — це була бомба з годинниковим приладом.

ПОХОРОН.

В суботу похоронили тіло полк. Коновальця в Ротердамі. Крім пані Коновальцевої та двох українців з Відня у похороні взяв участь литовський консуль, бо полк. Коновалець мав литовське громадянство.

ГОЛЯНДСЬКА ПОЛІЦІЯ РАЗОМ З НІМЕЦЬКОЮ ШУКАЄ ЗА ВАЛЮХОМ.

Голяндська поліція визначила нагороду за зловлення убивника. Вона скомунікувалася з німецькою поліцією, що вислала трьох представників, які ведуть разом з голяндцями дальше слідство.

„ІВНІНГ СТАНДАРД" ПРО ПОЛК. КОНОВАЛЬЦЯ.

Вся европейська преса містить замітки про полк. Коновальця та його смерть. „Івнінґ Стандард" стверджує, що після акції на терені Польщі полк. Коновалець зосередив увагу на Совітській Україні і від 2-ох років намагався викликати там повстання. Тому ГПУ звернуло на нього увагу та зорганізувало атентат у Ротердамі.

ПОЛЬСЬКА ПРЕСА ПОІНФОРМОВАНА...

У деяких польських часописах, що вийшли в понеділок, появилася вістка, що у звязку зі смертю полк. Коновальця відкликано всі українські забави у Львові та на провінції..

Цікаво, коли то українські установи вспіли повідкликувати ті забави, коли перша вістка про замах на полк. Коновальця (і то зі знаком запиту!) появилась у нашій пресі щойно в суботу, так що на провінції про те дізналися найскорше в неділю.

На одну оману менше.

(З ПРИВОДУ ОСТАННЬОГО ВИСТУПУ „ПОЛІТИКИ".)

Львів, 31. травня 1938.

У передучорашньому „Ділі" зреферовано становище відомого польського органу „Політика" до декларації УНДО з 7. травня ц. р. Цей голос настільки характеристичний, що вертаємось до нього ще раз, щоб висловити кілька загальніших уваг.

Пригадуємо, що „Політика" згуртувала довкола себе людей, які справді найкраще серед поляків знають українське питання, його — здавалось би — розуміють та які з приводу цього питання висказували досі найбільш сміливі погляди. Оригінальність авторів українських статтей у „Політиці" межувала — на тлі примітивности польської публіцистики в українських справах — просто з парадоксальністю. Багато українців з симпатією, та навіть з признанням ставилось до цих своєрідних політичних піонірів, які протоптували перші стежки у пралісах рідного примітивізму, не зважаючи на трудноші чи навіть кпини від своїх земляків. І тому перший відруховий висновок після прочитання тієї статті п. н. „Нещасна декларація УНДО" міг бути той, що дотеперішнє становище „Політики" було нещире, з тактичних оглядів зручно масковане і що справжнє її політичне „вірую" таке саме брутальне, нетерпиме й егоїстичне, що тієї політичної думки, яку „Політика" поборювала. Не підлягає найменшому сумніву те, що істотний політичний сенс останньої статті „Політики", якої змісту ще раз не хочемо повторяти, є тотожний з повним запереченням права української нації на власний політичний розвиток і що панове з „Політики" схильні признати якісь туманні, дуже неокреслені можливости політичного розвитку українців лише в залежности від волі і великодержавних інтересів Польщі. Те, що така концепція перекреслює рівнобіжність розвитку обох народів і обопільне вирівнювання ріжниць в обличчі вищих цілей, переходить до денного порядку над натуральними правами кожного народу, врешті нівечить можливости визволення енергії українського народу, звязаної в боротьбі за його фізичну екзистенцію саме з народом польським, усе це авторів концепції не бентежить. Хто як хто, але саме панове з „Політики" писали колись, що треба рішатись на внутрішньо-польське „або — або": або саме істнування українця є державною зрадою і тоді українська кооператива в Песиголовках є етапом до відірвання частини території Польщі, або українське питання в Польщі істнувати може. А тоді — це теж колишнє становище „Політики" — його як політичного питання не можна розвязати ані поліційними засобами, ані лише покращанням адміністрації, ані врешті насиченням польщиною тієї території, де вона в меншости. Те внутрішньо-польське „або — або" „Політика" вязала колись зі зовнішньо-польською дилемою: або Польща рішиться на велику політику розчленування московської держави, або її змелять жорна Москва—Німеччина. А тоді, рішаючись на велику політику, не може польська держава кульгати з тягарем при нозі, з нерозвязаним українським питанням у своєму нутрі.

Цього всього пп. з „Політики" в останній своїй статті відреклися. Відреклися в огні першої проби, якою є актуалізація меншинового питання в усьому світі з приводу подій у Чехословаччині. Замість стануги на височінь, з якої видно трохи дальше, „Політика" воліла кинути дешевенькі погрози, що відвернеться від нас, як дотеперішній наш „приятель", бо — мовляв — декларація УНДО це „акт боротьби з державою", це була „кольосальна помилка" і т. п. Мало того! У статті „Нещаслива декларація" „Політика" кинула погрозу, що буде натискати на польську закордонну політику, щоб вона не допустила до автономії Закарпаття і домагалася прилучити її до Угорщини, врешті погрожує відмовитись від прометейської плятформи, себто відмовитися від того, що досі проповідувала не для гарних українських очей, тільки в польському державному інтересі!

Як бачимо, перед нами **суцільний плян не допустити, щоб українське питання стало політичним денебудь і колинебудь, це плян боротьби на життя і смерть з цілим українським народом.** Пишемо без жалю і без іронії, бо бачимо отверті карти. Лише, на нашу думку, цьому виступові „Політики" треба було дати інший наголовок, не „Нещаслива декларація УНДО", лише напр. „Una salus victis nullam sperare salutem" (Єдине спасення переможених — не сподіватися спасення.) Булоб бодай у дотеперішньому стилю „Політики"...

Та тут доходимо до суті справи. Як з одного боку не хочемо упрощувати складного питання і, шануючи дотеперішню діяльність пп. Бохенських, Прушинських, Борковського і інших з групи „Політики", не можемо заперечити всієї доброї волі в їхніх дотеперішніх виступах, так з другого боку не можемо їхньої іритації з приводу декларації УНДО пояснити лише тим, що ця декларація спричинила закордонній політиці Польщі деякі труднощі. Перед нами питання складніше, яке формулуємо так: останній виступ „Політики" показав, що **сьогоднішня польська політична думка органічно ще нездібна на якунебудь практичну конструктивну розвязку українського питання.** Вона стоїть під непереможним напором власної стихії, яка рятунок польської держави у теперішньому трудному і складному її положенні бачить лише у своєму скріпленні коштом бездержавного організму українського народу.

Стверджуючи таку сувору дійсність ми перш усього запитуємо себе, чи й ми за неї не відповідаємо. Адже це наївність звертатися до противника з вимогою, щоб він робив те, чого він у дану хвилину робити не мусить. Коли польські політики вважають, що не потребують робити тепер конструктивної політики на польсько-українськім відтинку, коли навіть ті гурти польських громадян, які теоретично потребу такої політики признають, у практиці від неї відступають, то з того простий висновок, що для тієї політики реальних умовин нема, хочби ми як цього лише хотіли. Думаємо, що на нас тяжить співвідповідальність за цю дійсність о стільки, поскільки ми допустили до зменшення української політичної сили і занедбали польський відтинок.

Сьогодні обмежуємося лише до ствердження цього трагічного факту і не будемо накреслювати плянів тої української практичної конструктивної політики, яка витвориляб таку силу, що з нею мусілиб поляки рахуватися — у власному інтересі.

На нашу думку саме декларація УНДО з 7. травня ц. р. є одним з таких ходів, які примушують польську політику переходити на рейки конструктивізму, хоч як собі цього вона не бажає і хоч як ще до нього далеко. І саме одностайний крик польської преси каже, що цей хід був добрий. **Вереском стихії не треба перейматись. Голос „Політики" був саме зовом польської крови. Не політичного розуму...**

Але хай нам буде вільно на хвилину забавитись теж у політичні пророцтва. Припустім, що останнє становище „Політики" стане неспірним становищем усього польського народу і його відповідальної верхівки супроти українського народу, який тоді бачитиме теж і з цього боку примару політичної смерти, як її бачить від сходу. Бо на холодно пп. з „Політики" мусять признати, що для українського народу врешті-решт байдуже, чи політично йому розплистись у російському морі, чи у велико-державній Польщі. З тієї смертельної альтернативи здаємо собі ми, українці, докладно справу. Думаємо, що саме Панове знають, що подібні ситуації в історії обох народів уже були. Панове знають, що між політикою історичної Польщі супроти українців та переяславською угодою був звязок, так само, як істнує звязок поміж тією угодою та опануванням України сьогоднішнім большевизмом, як врешті істнує звязок поміж польською політикою в Галичині до 1919 р. та втратою фізичної і матеріяльної екзистенції сотень тисяч поляків в кільканацяти останніх роках на Правобережній Україні. Це безумовно справи, що лежать на межі політики й історіософії, якими зрештою українська публіцистика широко займалася (Томашівський, Кучабський). Стверджуємо, що українська національна політика вважала би трагедією свого народу, колиб він опинився в положенні подібному, як у 1654 р., себто колиб обставини затерли для нього ріжницю, укриту в питанні: Польща чи Росія? Хай „Політика" вирішить сама для себе, чи консеквентно переведений плян, накреслений в її останній статті, приспішує чи віддалює розвязку тієї дилеми і в чию користь, Польщі чи Росії.

Погроза прилучити Підкарпаття до Угорщини це політичний шантаж. „Політика" може уважати нашу погрозу політичного русофільства теж шантажем. Але одно мусить признати: нарід доведений до розпуки хапається тих самих засобів боротьби, що їх до нього стосують.

*

Остання заввага „про домо суа". Автори останньої статті „Політики" кинули камінчик у бік т. зв. внутрішньої опозиції в УНДО. Мовляв, польська держава не буде „регулювати" своєї національної політики на підставі енунціяції партії, про котру „відомо нотарійно, що її члени не є взаємно зі собою в згоді в ніякій справі". Не будемо злобні і не відплатимо „Політиці" „пенкнем за надобне", що моглиб зробити, колиб пошукали анальогій у внутрішньо-польському середовищі, ба навіть (маємо вражіння) у самій ґрупі „Політики". Обмежимось лише до катеґоричного ствердження, що повищі слова „Політики" не відповідають справжньому станові речей. **Бо у всіх важніших загально-національних справах в УНДО нема ріжниць поміж його членами.** Коли внутрішні ріжниці істнують, чого ми зовсім не відпекуємось, то члени УНДО вирівнюють їх і будуть надалі вирівнювати, очевидно, не коштом сили партії і її одноцілого становища назверх. Цей стріл „Політики не був навіть стрілом у порожнечу, лише затроєною стрілою. Думаємо, що затроєними стрілами „регулювати" політики не можна. Вони добрі — у джунглях. У джунглях політики, в якій рішає вулиця.

В. Кузьмович.

Життева діяльність кредитова Комунальних Кас Ощадности.

Сума кредитів, яку призначили Комунальні Каси Ощадности в Галичині на піднесення загроженого господарського життя творить поважну квоту 242 мілйони. З цієї квоти припадає на рільні кредити 42 мілйони, на векслеві позички 78 міліонів, на гіпотечні позички 78 міліонів, під заставу дорогих річей і вартісних паперів 7 міліонів, на біжучі рахунки 12 міліонів, на сервітові 25 міліонів. Ці суми свідчать про велику життєвість і значіння для господарства Кас, бо як видно з цього К. К. О. є скарбницями, де складають ощадностеві вклади, з наміром уруходмити ці гроші у господарських осередках, в яких працюють 118

Італія пригадує дружбу з Францією.

Рим, 24. травня 1938.

Сьогодні рівно 23 роки, як Італія вступила на боці держав Антанти у світову війну, і вона святкує ці роковини. Але з огляду на її теперішню приязнь з Німеччиною — щоб не образити її — офіційні промови та преса відзначають подію 24. травня 1915. року як перший акт революції „чорних сорочок", як перший крок зединеної Італії на дорогу відбудови своєї імперії.

Все-ж багато людей думало у Римі, що таке свято ц. року не відбудеться, і що факт приступу Італії до війни проти центральних держав будуть затирати. Але традицію зберігають і далі. І нині, як і раніше, коли французькі та англійські представники складали вінки на могилі невідомого вояка, військова музика заграла „Марсельєзу" та англійський гимн „Ґод сейв ді Кінг", які численна публика прослухала з деяким сентиментом і вітала гучними оплесками. „Неначе не було санкцій", весело сказав один старий чоловік, що навіть гукнув: „Віва ля Франчія". Не будемо придавати цій вуличній маніфестації великого значіння, особливо у такій експансивній країні, де нарід зовсім не впливає на закордонну політику, але цей дрібний факт нас зацікавив як прояв тої великої симпатії, що Франція мала і має ще й досі в Італії.

Властиво між обома державами нема і не повинно бути розходжень. Савоя та Ніцца — Мусоліні сам нераз признавав, що це французькі провінції, і ніколи на цю тему не промовляв. Чому-ж за останні роки, політика Франції та Італії так розійшлися і дійшли нині до такого напруження? Короткий нарис відношень останніх років розяснить це питання.

Коли восени 1935. р. Італія почала абісинську війну, проти її імперіялістичних змагань повстала британська імперія з огляду на свої інтереси — безпосередньо зацікавлена озером Тцана — і вона дуже вручно зуміла використати ідеольоґію Ліґи Націй. Франція не мала в Абісинії ніяких інтересів. Це і причина, чому її закордонна політика за розумного і поміркованого міністра Пієра Лявала дуже неохоче підтримувала ідею санкцій, і пішла на них тільки з огляду на свої взаємини з Анґлією. Але на початку 1936. р. прийшло до влади міністерство Саро, і в травні того року загальні вибори дали народньому фронтові парляментарну більшість. Це й перемінило справу: з ідеольоґічної ненависти до фашизму, нові політики Франції, не дивлючись на те, що Мусоліні вже війну скінчив та виграв, довели до абсурду політику санкцій. Коли Анґлія мала мудрість залишити у Римі свого старого амбасадора льорда Перта (відомий більш під іменем Сер Ерика Дрюмонда), що просив димісії, то Франція властиво без причин відкликала свого посла графа Шанбрена, що своїм тактом і розумом тішився загальною повагою всіх, — і назначила другого, ґрафа Сен-Кентена, котрий ніколи не приїхав до Риму, з тої причини, що свою акредитивну грамоту мусів скласти на імя Й. В. короля Італії, імператора Етіопії, що було рівнобіжне визнанню імперії. Таким чином розсердивши Італію санкціями, Франція позбавила себе цінного представника, що захищав у Римі її престіж та інтереси.

Тут іще вдобавок улітку 1936. р. почалася еспанська війна. Французький народній фронт тісно звязаний зі Совітами, почав постачати зброю „червоним", коли навпаки Італія почала підтримувати всіма силами ґенерала Франка посилаючи йому кілька дивізій регулярної армії.

Ці факти, і постійна полеміка преси обох країв, привели до сьогоднішнього напруження.

З моменту, коли Анґлія головно зацікавлена в Абісинії прийшла до порозуміння з Італією, то для Франції нічого іншого не залишається, як цю справу припинити. У всякому разі це діло минулого, а діло актуальне — в Еспанії. Причини фашистівської підтримки ген. Франка явні, Італія не хоче мати у Середземному Морі московської большевицької кольонії, це реальний інтерес держави. А Франції? Чи їй таке сусідство дійсно бажане і вигідне? Чи створення комуністичного бастіону в Заході не загрозилоб її північно-африканським кольоніям? Великі французькі патріоти, кольоніяльні діячі, визначні військові та політики відомі гарячою любовою до рідного краю і великим розумом, поборюють політику уряду, що почав підтримувати Барсельону, лише з ідеольогічних причин. Та є надія, що Франція таки порозуміється з Італією.

В Італії сподіваються цього, і преса, коли атакує Францію, то лише атакує її уряд, а загалом же прихильно ставиться до національних сил „латинської сестри", підготовуючи терен до порозуміння.

Політика Франції примусила Італію піти на німецьку дорогу. Нині інтереси Італії та Німеччини спільні, але завтра германський імперіялізм може стати небезпечний для Італії, і порозумiватися з Францією може бути...

Ростислав Шухевич.

Посвячення прапору Українських Запорожців у Парижі.

Дня 26. травня ц. р. у греко-католицькій церкві св. Юліяна Убогого у Парижі посвятив прапор Українських Запорожців настоятель греко-католицьких місій у Франції о. Я. Перрідон. У проводі цієї української організації б. комбатантів стоїть полк. Дубовий. Після посвячення підписали присутні грамоту — акт хрещення прапору. С.

Панахида на могилі бл. п. Симона Петлюри.

Дня 25. травня ц. р., в день убивства пок. отамана Симона Петлюри, відправив над його могилою у Парижі на цвинтарі Монпарнас в год. 2.30 попол. торжественну панахиду православний парох Парижа о. протоєрей Бриндзан. Присявні були численні представники української політичної еміграції та б. українські комбатанти, що зложили багато вінків. С.

Викорінюймо лінивство!

Приглядаючися суспільно-громадянській праці в краю, можемо запримітити попри дуже інтенсивну працю теж тут і там повний її застій. Ніби щось робиться, але висліду не видко. Коли шукати за причинами то їх скоро можна знайти. Найважніша: наше лінивство. В селі чи місті маємо ледви кілька осіб, що зовсім віддаються суспільно-громадянській праці, а решта стоїть з боку і приглядається роботі, або таки зовсім нею не цікавиться.

Чомусь годі нам зрозуміти, що від цієї роботи залежить наша найближча майбутність. Вже світова війна й наші визвольні змагання дали нам на те незбиті докази. А все-ж багато інших людей замість працювати над собою чи для громадянства, терпеливо й завзято на щось чекає. Чи може на кращі часи? Вониж залежать саме від успіхів нашої праці. Таке чекання й марнування часу є просто убивством для народу. Замість ініціятиви і праці родиться байдужність і духовий занепад.

Ще не диво, коли то старенькі люди чогось вичікують — їм це можна вибачити. Вони більшу частину життя прожили за спокійних добрих часів і тому не можуть часто погодитися з сьогоднішніми не дуже то веселими часами. Але коли це явище помітне серед молоді то це вказує лише на лінивство і його треба якнайрішучіше викорінювати.

Майже всю нашу студентську молодь можемо зачислити до безробітних. На державні посади її не приймають, а наші освітно-культурні чи навіть економічно-торговельні установи опираються здебільша на ідейній і даровій праці і лише малий відсоток може знайти платну працю. Більшість молоді з високою, чи середньою освітою сидить просто без жадного заняття. Щож ця молодь робить? спитаємо. Чи може поглиблює своє знання, вивчає чужі мови, вчиться чогось практичного, веде якусь громадську працю? Де там!

Є правда, одиниці які працюють, але тих небагато. Більшість живе з дня на день, збереться кількох та грають відбиванку (то ще добре), шахи і карти або прочитають якусь книжку чи газету і тільки всього. Часу мають доволі, але не вміють чи не хочуть його корисно використати. Як казав мені батько одного магістра фільософії: „Пане! чи то вся молодь така ледаща, така лінива? — мій син зранку встає і просить Бога, щоб якнайскоріше вечір прийшов, щоб міг піти до товариша заграти в карти..." І що з того, що хлопець скінчив фільософію, коли через безробіття поволі забуває і відвикає від свого фахового знання. А цьому можна зарадити і набуте знання можна використати для громадянської праці. Кількото нераз чуємо нарікань, що мовляв, у наших установах „розсілися" пани і нікого туди без протекції не приймуть, хочби людина мала 2—3 дипльоми. Це може частинно правда, але ми мусимо тямити, що сьогодні є вже такі часи, де на дипльом не дуже звертають увагу — дивляться більше на те, чи дана людина визначується життєвою справністю, громадянською діяльністю, активністю та ініціятивою. Коли так, то для такої людини все праця знайдеться.

У нас не повинно бути безробітних інтелігентів. Треба собі підшукати працю, якої довкола нас подостатком. А коли не хочемо працювати для громадянства то працюймо над собою, щоб не повторилися такі речі, як у часі наших визвольних змагань; що не було кого вислати з місією за границю, бо на пальцях можна було почислити тих людей, які добре володіли кількома европейськими мовами.

Старше громадянство мусить теж змінити перестарілу методу виховання своїх дітей і відразу заправляти нашу молодь до праці, байдуже до якої — чи громадянської чи над собою. Молодь вихована серед праці перестане чекати на якусь „манну з неба", але піде сміло в життя, буде творити позитивні цінноці. Бо нема нічого здається гіршого над пасивність, яку можемо запримітити тепер у нашому молодому поколінні.

Нам треба від усіх не якогось великого героїчного чину, але малої, сірої, непомітної праці, яка зцементувала би нас усіх в одну велику силу. Треба нам на кожному кроці тямити, при кожному варстаті праці, що лише через солідну й гармонійну працю для громади й для себе можемо дійти до нашої спільної мети. Мусимо позбутися того „соломяного вогня", який у нас часто зустрічається, бо це теж вказує на лінивство. Багато з нас береться нераз до якоїсь корисної праці, але тої початої праці не докінчує. Брак нам сили волі, мужности, видержливости. А прикмети ці можемо розвинути та виплекати в собі лише при праці. Лінюх ніколи не може мати сильної волі — це загально відома правда. Сьогодні багато людей хворує на заник волі і тому так часто можемо стрінути в пресі поклики до батьків і старшого громадянства, щоб плекали в молоді сильну волю, тверді характери, моральну силу і любов до праці.

Коли поглянемо на суспільне й політичне життя то побачимо ще одно невідрадне явище: попри пасивність бачимо ще страшний еґоїзм. Цей еґоїзм особистий, партійний чи суспільно-громадський теж не побуджує до доброго, а навпаки викликує часто-густо ненависть, яка витрачується відтак у ріжних формах, не виключаючи права пястука. Колиж ми навчимося всі спільно, без огляду на партійно-політичні чи станові ріжниці, разом працювати для нашого спільного добра, то тоді й цей еґоїзм не буде такий ріжкий, не буде стільки сварок і непорозумінь між нами.

Наша міська академічна молодь мусить більше зацікавитися тою чорною роботою на селі наших читалень, кружків „Сільського Господаря" і „Рідної Школи", кооператив. Бо треба з прикрістю ствердити, що при тій сірій роботі майже не видко нашої академічної молоді. Увесь тягар роботи по селах лежить на ідейних одиницях селян. Часто можна бачити таку дивовижу: в повітовім місті відбуваються збори якоїсь нашої, повітового характеру, установи і нема кого вибрати до виділу — хоч у містечку є кількох гімназійних учителів, кілька учительок без заняття, гурт укінчених студентів а до виділу вибирають на голову старенького священика або якогось адвоката, ще кілька священиків і селян, а відтак усі дивуються, що установа нічого не робить, що праця в повіті кульгає.

Кожний молодий український інтеліґент мусить ставати за варстат праці до якої приготовлявся в школі або до якої має хист, не дивлячись на те, чи з цієї праці буде мати зараз якусь особисту користь (заплату). Мусимо тямити, що в праці знайдемо вдоволення і силу та що працею промостимо собі і нашим нащадкам шлях до кращого життя.

Андрій Качор.

З діяльности української політичної еміґрації.

Від закордонного центру У. Н. Р. дістаємо текст **„Постанови Ради Міністрів У. Н. Р. про відновлення Київської Могилянсько-Мазепинської Академії"**. Постанова має підписи пп. В. Прокоповича, як голови ради міністрів У. Н. Р. на еміґрації, та ґен. В. Сальського. Текст звучить:

Взявши до уваги,

що українська наука, зокрема українознавство, доведені на окупованих Москвою українських землях до повної руїни,

що найтяжчою втратою для цієї науки був доконаний окупаційною владою цілковитий розгром заслужених наукових кадрів Всеукраїнської Академії Наук у Києві,

що установа, яка тепер під іменем „Академії Наук У. С. С. Р." функціонує в Києві, служить не інтересам України, а навпаки інтересам її ворогів, не маючи нічого спільного з давнішньою Всеукраїнською Академією Наук, створеною силами Українського Народу для обслуговування його національних потреб в царині науки,

що ця комуністично-московська, цілком не українська своїм складом і напрямом діяльности установи використовує подібність назви з Всеукраїнською Академією Наук і довіря здобуте нею серед наукових кол культурного світу, на шкоду України на міжнародньому науковому форумі.

Рада Міністрів У. Н. Р. ухвалила:

Арт. 1. Навязуючи до славних традицій минулого України, для вшанування 20-ої річниці проголошення самостійности Української Держави відновити з днем 25. травня 1938 р. стародавню, славну Київську Академію Петра Могили й Івана Мазепи, як найвищу українську наукову установу, під назвою: „Українська Могилянсько-Мазепинська Академія Наук", що свого часу буде перенесена до Києва.

Арт. 2. Поставити ближчим завданням діяльности Української Могилянсько-Мазепинської Академії Наук:

а) переведення систематичної організації всіх українських наукових сил, здатних і охочих працювати для Українського Народу та його Держави на полі науки;

б) продовження розпочатої б. Всеукраїнською Академією Наук праці над всебічним науковим дослідженням України в її минулому й сучасному;

в) відновлення зліквідованих окупаційною владою наукових органів і видавництв та засування нових, згідно з сучасними потребами української науки;

г) інформування чужонаціональних наукових кол про сучасний стан України й української науки.

Арт. 3. Для організації Української Могилянсько-Мазепинської Академії Наук покликати Колегію членів-фундаторів Академії, в склад якої запрошені:

Академик Михайло Возняк, член Всеукраїнської Академії Наук;

Академик Філярет Колесса, д-р філ., член Всеукраїнської Академії Наук в Києві, дійсний член Наукового Товариства ім. Т. Шевченка у Львові;

Академик Степан Смаль-Стоцький, д-р філ., звичайний проф. Університету у Чернівцях, член Всеукраїнської Академії Наук в Києві, почесний член Наукового Товариства ім. Т. Шевченка у Львові, звичайний професор Українського Університету в Празі;

Борис Іваницький, лісовий інжінір, к. проф. і ректор Української Господарської Академії в Ч. С. Р., к. голова Української Наукової Асоціяції в Празі;

Богдан Лепкий, почесний д-р Українського Університету в Празі Чеській, дійсний член Наукового Товариства ім. Т. Шевченка у Львові, професор Ягайлонського Університету у Кракові;

Іван Фещенко-Чопівський, д-р техн. наук, к. член Українського Наукового Товариства в Києві і багатьох заграничних наукових товариств, член-кореспондент польської Академії Технічних Наук, тит. проф. Гірничої Академії у Кракові;

Андрій Яковлів, к. член Українського Наукового Товариства в Києві, звичайний проф. і к. ректор Українського Університету в Празі, дійсний член Наукового Товариства ім. Т. Шевченка у Львові, заступник голови Українського Академічного Комітету, Української Наукової Асоціяції і Українського Історично-фільольогічного товариства в Празі.

Арт. 4. Надати названій вище Колегії повну автономію в її організаційній діяльности, доручивши їй опрацювати проект Статуту Академії, кошторис на її утримання та визначення тимчасового осідку.

Арт. 5. Ця постанова набуває сили закону в день її затвердження.

Року Божого 1938, м. травня 9. дня.

*

Друкуючи повний вищенаведений текст, чекаємо від наших наукових кол їхнього погляду на цю справу та її ближчого пояснення.

Ред.

Що писало „Діло" 50 років тому.

Ч. 112. Четвер, 31 (19) травня 1888.

„АКАДЕМІЧНА ГРОМАДА" У КРАКОВІ.

Новооснована товариство „Академічна Громада" у Кракові у своїй статті-відозві „до своїх земляків" каже:

„А ще тут у Кракові, де ми засуджені на сильні асимілюючі впливи тутешнього громадянства — не то що, а й думати по свому забуваємо та видієм отак блудом ходячи — тут і не очуєшся, брате, як охолонуть твої національні почування, твої переконання викривляться неприродно, твої ідеали зблідуть. То й не дивниця, що з Кракова виходять що-рік лікарі-русини та укінчені юристи, а вернувши на рідну землю, не вважаючи на своє незалежне становище, нерідко і камінчика не докинуть до загальної будівлі народнього відродження! Ось тому й лучимося нині в однопільну Громаду, щоб дороги наші не розходились в розтіч, діла наші не марніли, але щоб ми працюючи злученими силами над собою підтримували в собі свідомість нашої національної окремішности".

ОБІЖНИК БУКОВИНСЬКОГО МИТРОПОЛИТА.

Буковинський православний митрополит Сильвестер Морарію-Андрієвич видав у звязку з переходом громадян у Раранчі на унію обіжник до православного духовенства, в якому наказує слідкувати за агітаторами, що виступають проти православної церкви та при допомозі адміністраційної влади викидати їх з села, а далі дораджує православному духовенству так поводитися з вірними, щоб не доводити до непорозумінь, до знеохоти і через те до відступства. Митрополит наказує православним священникам працювати в читальнях та використовувати для оборони православної церкви впливи народніх учителів, як теж через „старших братів" впливати на парохіян, щоб „утвердити їх у вірі та привязанні до православія".

„ТАЙНА ЛЮБОВИ".

„Тайна любови — стала причиною, що один російський часопис припинили на шість місяців. „Північна агенція" повідомляє, що розпорядком міністерства внутрішніх справ часопис „Наблюдатель" дістав третє упімнення і припинили його на шість місяців, бо не вважаючи на два упімнення, не покинув шкідливого напрямку, що виявився найбільше в поезії Теофанова „Тайна любови", в якій є обидливі насмішки. Що це за „тайна" — цього агенція не пояснює".

Справа польського осадництва у Східній Галичині „на нових шляхах".

ОРГАНІЗАЦІЯ ПОЛЬСЬКИХ КОЛЬОНІСТІВ.

Закріплюють „стан посідання народового" у львівському, тернопільському і станиславівському воєвідстві.

В неділю, 29-го травня ц. р., відбувся у Львові загальний зїзд польських кольоністів з трьох східно-галицьких воєвідств, на якому оснували „Звйонзек Осаднікуф Зем Всходніх" при „Львовскім Товажистве Рольнічим". У цьому зїзді взяли участь: міністр хліборобства і земельних реформ Йосиф Понятовський, львівський воєвода Альфред Білик, директор департаменту Леонард Кравульський, делегати воєводів тернопільського і станиславівського та багато представників державної, самоуправної влади та суспільних організацій.

Ця офіційна участь урядових, від найвищих почавши, чинників у цьому зїзді кольоністів, свідчить про те, що відповідні чинники хочуть кольонізаційну акцію у трьох східно-

галицьких воєвідствах включити як ще одно „ідейне" звено в ту загальну акцію, якої завданням є закріплювати, ба, навіть посилювати „стан посідання народового" на згаданому терені. Це особливо підкреслив у звіті зі зїзду озонівський „Дзеннік Польскі", який з того приводу написав: „Акція, що має на меті зорганізувати кольоністів у Східній Галичині, які чисельно репрезентують у нас поважну силу, як теж далеко йдуче зацікавлення уряду справами польського осадництва на окраїнах, чого доказом є участь пана міністра хліборобства і земельних реформ в нарадах зїзду, кажуть догадуватися, що справа осадництва піде тепер значно вперед і тим самим скріпиться стан нашого національного посідання у південно-східних воєвідствах."

Зі звіту довідуємося, що у зїзді крім гостей узяло участь понад 200 осадників та що реферати виголосили Андрій Вітос і Станислав Сапита. З реферату А. Вітоса виходить, що в часі від 1919-го до 1934-го року розпарцельовано загалом понад **300.000 гектарів землі**, з чого 220.000 гектарів зужили на доповнення карловатих господарств, а з решти, тобто з 80.000 гектарів створили **15.000 самостійних господарств для осадників.** З тієї доповняльної парцеляції **користала майже у 90-ти відсотках непольська людність(?!)**

Осади розкинені в 43-ох повітах у числі 756 осель, з яких 447 має понад 20 господарств, а 309 — це слабші оселі, в яких число господарств не переходить 20. З загального числа розпарцельованих у тому часі господарств, 11.000 осадників залишилося, а **решта відплила з терену східно-галицьких воєвідств,** попродавши свої господарства — як каже А. Вітос — переважно в чужі, тобто не польські руки. Як причину цього відпливу кольоністів подав Вітос: слабий фінансовий стан осадників, брак

відповідних державних кредитів, саботажі меншинних елементів, як теж часті стихійні нещастя, вкінці за мала дбайливість про моральну вартість тих, що набували осадничі наділи.

Статистичними даними з 1934-го року А. Вітос виказував, що тоді між осадниками мало було господарств, які мали необхідний живий та мертвий інвентар, що майже 60 відсотків тих господарств не мало усіх, необхідних господарських будинків, причому їх задовження доходило до суми 29,000.000 золотих. Задовження цієї низки тих господарств перейшло 200 відсотків їх вартости.

Від 1934-го року становище польських осадників у згаданих трьох воєвідствах — знову згідно з рефератом А. Вітоса — поправилося. В тому часі **повстало коло 5.000 осадничих господарств, які дістали достаточний кредит, фахову, культурно-освітню і суспільну опіку.** З земель, які тепер парцелюють, **творять передусім нові господарства,** а „Земельне Парцеляційне Товариство", яке є під пильною контролею державної влади і громадянства, добре вивязується зі свого завдання.

Наприкінці свого реферату А. Вітос — рідний брат колишнього премієра, кольоніст з Красного, золочівського повіту — поставив внесок, що треба створити рентові господарства і на підставі того закону створити нове осадництво.

Вже з самого цього реферату А. Вітоса ясно видно, що **справа польського осадництва у Східній Галичині знайшлася справді на „нових шляхах"**, як висловився „Дзеннік Польскі". На нових шляхах тому, бо відповідні, державні і громадські чинники взялися поза самою формальною парцеляцією землі та кольонізацією, при допомозі ріжних, доступних їм, засобів, **створити з польського осадництва чинник, що раніше чи пізніше повинен заважити на національному характері країни.** Завершенням усіх тих заходів має бути отой, створений в останню неділю у Львові „Звйонзек Осаднікуф Зем Полудньово-Всходніх". Завдання тієї організації ясні й очевидні.

Другий референт, Станислав Сапита, говорив про громадське та культурно-освітнє життя осадників. Він домагався розбудови людових домів, суспільної та культурно-освітньої опіки, розбудови шкільництва, будови костелів, збільшення числа римо-католицьких священиків, відмолодження духовенства, як і, розуміється, виступав проти „крадежі душ греко-католицькими священиками". Всі ті домагання більш формальні. Станислав Сапита може бути певний, що всі ті домагання будуть виконані.

пані. Таке запевнення дав присутній на зїзді міністр Понятовський. Він **заявив принципові відношення до справ осадництва, але під умовою, що в опіці над осадниками буде співпраця урядового чинника з громадянством тільки тоді він подбає про те, щоб направити ті помилки, що були досі у справі кольонізації.**

Така заява щось значить.

Правнича сторінка.

Справа замкнення лист для адвокатів
та адвокатських аплікантів.

Від кількох літ підготовлювана справа замкнення адвокатських лист, з причини надмірного збільшення числа адвокатів у Польщі, здійснюється **на підставі нового права про устрій адвокатури**, що видано законом з 4. травня 1938 р., який увійшов у життя 12. травня ц. р.

Оцей закон постановив у статті 66, що міністр справедливости **може**, вислухавши опінії Начальної Адвокатської Ради, видати розпорядок, щоб замкнути **на означений час** листи адвокатів або листи адвокатських аплікантів або обох цих лист разом, у визначених округах або місцевостях.

На підставі цієї статті нового права про устрій адвокатури, міністр справедливости Грабовський подав письмо до Начальної Ради Адвокатської у Варшаві з 19. травня ц. р., щоб вона висловилася про евент. замкнення лист адвокатів та адвокатських аплікантів, як також про питання, які вяжуться з тим замкненням.

Наслідком цього скликано на 28. травня ц.р. **пленарне засідання Начальної Адвокатської Ради** у цій справі і вона по довших нарадах вирішила більшістю голосів заявитися за замкненням лист адвокатів та адвокатських аплікантів **у всіх Адвокатських Палатах на час пяти років**, з таким виїмком, що адвокатські апліканти з останнього року аплікації ще не підпадають цій постанові.

Адвокатські апліканти нижчих років аплікації аж до дня замкнення листи адвокатських аплікантів залишаються далі на своїх листах аплікантів і мають право докінчувати свої адвокатські аплікації — разом з іспитами; їх доступ до самостійної адвокатури буде залежний від того, чи їм пізніше прийме Начальна Адвокатська Рада на виїмковий впис на адвокатську листу, згідно з постановами уступів 3. і 4. артикулу 66. нового права про устрій адвокатури, або від скінчення часу, на який замкнено адвокатську листу.

Ось така вийшла опінія. Справу вирішить розпорядок міністра справедливости, що мабуть незабаром появиться.

К. Л.

Справа поділу спільних ґрунтів.

Вже від 12. червня ц. р. обовязуватиме закон з 4. травня 1938 р. (Денник Законів ч. 33 поз. 296) про управильнення грунтових спільнот (здебільша громадських пасовиськ). Цей закон дуже важний для наших селян головно тому, бо передбачує: 1) поділ спільних грунтів, 2) устійнює права співвласности неподільних спільних грунтів; 3) засади господарки на неподільних спільних грунтах та 4) управу спільних грунтів. Слід додати, що новий закон не торкається громадських лісів і полонин. Щож торкається поділу спільних громадських пасовиськ — то його переводитимуть здебільша на домагання самих управнених селян. Якщо більшість управнених селян рішуче спротивиться поділові спільних грунтів, влада, імовірно, не буде його переводити. Як бачимо — закон торкається дійсно пекучих справ українського селянства в Польщі і тому подаємо покищо найважніші постанови цього закону. По оголошенні виконного розпорядку до цього закону — подамо подрібно постанови цього виконного розпорядку.

Отже на просторі середущих і **східних воєвідств** (себто на Холмщині, Підляшші, Поліссю, та Волині) **закон торкається: 1) нерухомостей,** записаних до ліквідаційних і надавчих табель та інших актів про придбання селянами права власности як **спільна власність двох або більше громад і спільна власність тих громад з деякими господарами; 2) пасовиськ,** званих спільними з двором і двірських вигонів, на яких господарі мали право пасти свою худобу спільно з двором; 3) **нерухомостей, записаних** у ліквідаційних і надавчих табелях та в інших актах про придбання селянами права власности, як **спільна власність всіх або лише деяких господарів однієї громади; 4) нерухомостей,** що їх дістали поодинокі громади на спільну власність як винагороду за скасування служебностей (сервітутів) або внаслідок поділу спільних грунтів; 5) **нерухомостей, що їх дістали на спільну власність власники розпарцельованих двірських** грунтів наслідком поділу спільних грунтів села і двора; 6) **нерухомостей, що їх придбали селянські спілки** при допомозі б. російського Селянського Земельного Банку; 7) **нерухомостей, що їх спільно ужиткують давні дрібношляхотські громади; 8) нерухомостей,** що їх спільно ужиткують давні дрібношляхотські **громади і** ...

На просторі полуднево-східних воєвідств, себто **Галичини закон торкається: 1) нерухомостей, що їх спільно посідають або ужиткують дві або більше давніх громад (сіл); 2) нерухомостей що їх спільно посідали або ужиткували колишні домінії і давні громади або колишні домінії; 3) нерухомостей, що їх спільно ужиткують всі або лише деякі члени давньої громади чи лише частини громади; 4) нерухомостей, що їх без дозволу влади поділили поміж себе давні громади або колишні домінії і колишні** громади, а про доконаний поділ нема навіть згадки у грунтових книгах; 5) **нерухомостей**, що їх ... громаді **або загалові** управнених селян, до спільного ужиткування і посідання при нагоді управильнення сервітутів на основі цісарського патенту з 5. липня 1853 р. і вкінці 6) **нерухомостей, що є громадським добром, яке спільно ужиткують селяни.**

Закон не відноситься до нерухомостей, що є майном громад і самоуправних союзів або є спільною власністю колишніх міщан нехліборобів.

ЗАСАДИ ПОДІЛУ СПІЛЬНИХ ГРУНТІВ.

Не можна ділити: 1) спільних грунтів, що є під водою (рибні стави, озера і т. п.); 2) громадських пасовиськ, положених понад 1.000 метрів понад рівнем моря; 3) громадських пасовиськ, положених на висоті від 500 до 1.000 метрів понад рівень моря, якщо мають тоненьку урожайну верству землі, що не надається ні на ріллю ні на сіножать; 4) пасовиськ, переміна яких на ріллю або на сіножать булаб з господарських причин недоцільна і пасовиськ, що їх слід зберігти **для годівлі , хіба що поділ таких пасовиськ уже переведено.**

Крім того влада може вилучити **від поділу:** 1) спільні грунти, що їх нищать повені, обривають береги, засипують ріню і т. д.; 2) спільні грунти, на яких є копальні нафти або інші мінеральні копалини; 3) спільні грунти, що їх з господарських оглядів управнені хочуть зберігти неподільними, щоб їх можна було спільно ужиткувати; далі спільні грунти, **при поділі** яких 3/4 управнених дістало би простір за малий до господарського користування; спільні грунти, що творять будівельні терени і вкінці 4) спільні ліси або багна, що їх поділ уважає військова влада недоцільним з огляду на оборону держави.

Кожний управнений дістає при поділі спільних грунтів: такий простір, що припадає йому на основі документів, якщо такі зберіглися; 2) простір, що його дістав кожний з управнених при фактичному поділі 10 років раніше, заки влада наказала ділити, хочби навіть цей фактичний, на власну руку переведений поділ не відповідав наділам, що припали би на основі документів. **При поділі спільних грунтів між кілька громад, кожна з них дістає простір розмірно до простору, що його посідає.**

При поділі спільних грунтів села і двора дістають простір розмірно до того, що його посідають з тим, що двір не може дістати більше ніж 1/3 вартости спільних грунтів.

Спільні громадські ґрунти ділять між управнених селян ось-так: Першу половину вартости спільних грунтів ділиться між управнених селян на рівні части; другу половину розмірно до простору грунту, що його має кожний з управнених або відповідно до кількости інвентаря, якщо його устійнено в документах. Якщо ділять спільні грунти між громаду та управнених селян — громада дістає 1/10 вартости спільних грунтів, решту (9/10) ділиться між управнених селян у вище згаданий спосіб. Одночасно управильнюють справу гіпотечних тягарів і **сервітутів, що обтяжують спільне добро**

Засадничо влада переводить поділ спільних грунтів на домагання управнених селян (ст. 22). З власного почину влада переводить поділ, якщо йде про спільні грунти кількох громад або села і двора (ст. 24).

Справи поділу спільних грунтів між управнених селян вирішують у кожній громаді самі управнені на сходинах, що їх скликають на домагання 1/4 управнених або влади солтис, війт чи бурмістр і на них проводять.

На таких сходинах рішення западають більшістю присутніх управнених з тим, що на сходинах мусить бути бодай половина управнених. Якщо на таких сходинах рішають недопустити до поділу спільних громадських грунтів між управнених — за таким рішенням мусить заявитися 3/4 голосів при участи бодай половини управнених до голосування.

На сходинах управнені селяни вибирають зпоміж себе трьох повновласників, які заступають їх перед владою. Кожний з управнених має на сходинах один голос і бере участь особисто.

ЯКА ВЛАДА РІШАЄ ПРО ПОДІЛ СПІЛЬНИХ ГРУНТІВ?

У справі поділу спільних грунтів має голос: староста, повітовий виділ, воєвідська земельна комісія і воєвода. **Отже воєвідська земельна комісія** затверджує проєкт поділу спільних грунтів або устійнює права співвласників неподільних грунтів, якщо не дійшло до згоди щодо поділу.

Воєвода видає розпорядки у справі владження документів і гіпотечних мап та відсуває в деяких випадках справу поділу.

Повітовий виділ затверджує пляни загосподарення спільних грунтів, що їх владжено на основі опінії хліборобської палати і наглядає над загосподаренням спільних грунтів. Всі інші справи полагоджує **староста.** До нього зголошують внесок у справі поділу спільних грунтів. Якщо староста не годиться на поділ слід внести відклик до воєводи. В інших випадках відклик від рішення старости слід вносити до воєвідської земельної комісії. Вкінці слід згадати, що в Галичині закон відсуває поділ спільного громадянського добра на три роки, себто до 12. червня 1941 р.

ЗАГАЛЬНІ ЗБОРИ АДВОКАТІВ ЛЬВІВСЬКОЇ ПАЛАТИ

відбудуться в суботу 11. червня ц. р. в год. 4. пополудні в салі польського „Сокола" у Львові. Загальні Збори виберуть трьох членів Начальної Адвокатскої Ради у Варшаві і трох членів Ревізійної Комісії та двох заступників. На ці Збори адвокати не мусять приїзджати, а можуть прислати повновласти на руки поодиноких товаришів у Львові. Один адвокат у Львові може мати 4 повновласти.

Взиваємо всіх українських адвокатів, щоб негайно прислали свої повновласти на руки секретаря С. У. А. д-ра Льва Ганкевича у Львові, **вул. Руська ч. 3/1.**

Сторінка без політики.

400 ляльок для малої американки.

Американці мають свої спеціяльні примхи і щоб їх заспокоїти не вагаються витрачувати иноді велитенські грошеві суми.

Міліонер із Нового Орлеану Гарі Гаспель рішив одного гарного дня вибратися на відпусткову подорож по Европі. Коли він прощався зі своєю ріднею, невістка шепнула йому до вуха таємничо:

— Славно — урадувався містер Гаспель — привезу моїй малій внучці прегарну лялечку в дарунку.

Він не сумнівався ні на мент, що матиме внучку, не внука. Тому теж коли приїхав до Фльоренції купив прегарну ляльку. Та в Римі побачив він іншу ляльку і вона йому так припала до вподоби, що він купив знову іншу ляльку. Вона подобалася йому ще й тому, що говорила по італійськи. З Італії виїхав він до Швайцарії і там теж купив ляльку. Відтак поїхав до Франції, Голяндії, Німеччини і всюди, куди лиш заїздив, купував негайно лялечку. Одного разу при обчислюванні ляльок прийшов до висновку, що три тузини, які він призбирав у спеціяльно на те купленій великій валізі вистачать. Думав, що така скількість вистачить, щоб заспокоїти дитячі забаганки. Мала внучка матиме що товкти.

Та виявилося, що постанову дуже важко додержати, тимбільше, що в кишені грошей не збувало і в кожнім місті все міліонер стрічав чимраз гарніші ляльки. Не було іншої ради, лиш треба було купити другу валізу.

В Парижі дістав старий міліонер вістку, що його невістка справді привела на світ донечку. Радощам новоспеченого дідуся не було кінця. Ясно, що в надміру тієї радости мусів він купити нову серію ляльок. Він думав ввесь час тільки про маленьку Варварку — так охрестили внучку — і купував скрізь ляльки, де лиш попало. Не цікавили його ніякі чуда столиці світу, не цікавили його ні славні париські нічні льокалі, ні театри, музеї, Лювр... Нічого його не цікавило. Його найбільшими турботами та одночасно найбільшою приємністю було: вишукати нову крамницю з ляльками і купити якийсь новий примірник, якого він ще не мав досі у своїй збірці. Старого американця знали вже по кількох днях майже всі більші крамниці з дитячими забавками.

У Льондоні повторилася знову ж та сама історія, з тим, що до двох попередніх валізок прибула знову нова. І так поволі ляльок призбиралося ні менше, ні більше, лиш чотириста штук.

Про цю дивоглядну манію багатого американця, довідалися льондонські журналісти й почали його випитувати про причину колекціонерства ляльок. Тоді старий американець відповів таке:

— Замолоду збирав я пристрасно почтові марки. Тепер я перекинувся на ляльки. Призбиравши достаточну скількість ляльок, сів міліонер на корабель і поїхав у свояси, щоб побачити й натішитися внучкою. Там він без сумніву побільшив свою збірку, бож важко собі уявити, щоб дідусь, американський патріот, не подарував унучці ще й американських лялечок.

Чоловік, що став своїм власним батьком.

Неймовірна, проте правдива подія. Молодий американський ситківкар, поляк із походження, Франк Паркер оженився недавно й те його подружжя викликало чималу сензацію в американській пресі. Та не лиш сензацію, але й величезне счудування серед американців, які здавалося, перестали вже всьому дивуватися.

Паркер оженився зі своєю прибраною мамою місіс Біслей, яка прийняла його за свого 20 літ тому.

Свою ситківкову карієру почав Паркер як малий хлопчина від збирання мячиків. Підчас тієї своєї не дуже спортової професії почав він у вільних хвилинах грати в ситківку. І тоді звернув на нього свою увагу секретар ситківкового клюбу Біслей і він теж намовив свою жінку, щоб вона адоптувала малого хлопця. Батьки хлопчини, бідні польські еміґранти, погодилися дуже радо на таку пропозицію, щоб лиш забезпечити синові долю.

Останніми часами між сином і „мамою" зродилася любов і пані Біслей розвелася американським звичаєм зі своїм чоловіком, щоб вийти за багато молодшого від себе і при тім пристійного ситківкаря.

Таким чином Франк Паркер став своїм власним батьком і при тім батьком 21-літньої доньки й 14-літнього сина, які досі були його братом і сестрою. Справді комплікації дивоглядні навіть як на американські умовини.

Пес, який друкував часопис.

Очевидно, що такий дивогляд може трапитися тільки в Америці. Ми вже чули про ріжних чудесних собак, що проводять своїх панівсліпців, що рятують присипаних сніжною хуртовиною, возять молоко, виконують ролю післанців, одначе про таких собак, що самі друкують часопис, ми ще таки не чули. Такий пес це справді американський унікат.

В Америці у стейті Висконсін пес на прізвище Ріп сам друкував від кількох літ малий часопис п. назвою „Плимавт Ревю".

Правда, той друк виглядав в той спосіб, що пес уводив у рух лиш автоматичне колесо мотору. Тоді починала відразу ціла машина працювати. А що він, той чотироножний друкар, мав велику вправу, то йому це доволі легко приходило. Та все таки підчас виконування своєї роботи він ставав дуже схвильований і лихий, що можна було пізнати по тім, що нікому з цікавих не дозволяв він наближатися до машини підчас праці. Хтож був дуже настирливий і конче хотів наблизитися до машини, той швидко жалував своєї сміливости, бо пес кидався розлючений на нього і відганяв від друкарської машини.

Летунські клопоти з лисицями.

Норвеські суди мають небавом проголосити присуд у процесі, який викликав чимале зацікавлення у міжнародніх летунських колах. Рік у тому, що фармери, які займаються годівлею срібних лисів домагаються відшкодування від летунського транспортового товариства в Норвегії з тієї причини, що літаки, які перелітають низько над фармами, спричинюють переполох між лисицями й вони скажені зі страху загризають на смерть своїх малих.

Ця справа настільки важна, що якби норвеський суд станув по боці фармерів, то це рішення мало би величезне значіння для летунського руху у скандинавських краях. У самій Норвегії є ні менше ні більше, лиш сімнацять тисяч фарм, на яких годують срібних лисів. Більшість із тих фарм положена на летунській лінії, яка веде з Осльо до Стокгольму й Копенгагену.

Якби літаки хотіли вимивати фарми, то мусілиб літати якимись закарлючками, або бодай у квітні і травні перестати літати, значить саме в той час, коли лисиці приводять на світ малих. Шведська й норвеська влада призадумується над тим, чи не проголосити наказу, щоб летуни удержувалися на відповідній висоті. Та виконати такий приказ булоб майже неможливо, хочби тому, що високий лет може стати у скандинавських краях небезпечний для пасажирів. Підчас непогоди летуни мусілиб сяк, чи так знижувати свої апарати.

У першій інстанції фармери виграли свій процес. Очевидно справа ще на тому не закінчилася.

ДІМ ПОЛК. ЛЬОРЕНСА.

Полковникові Льоренсові т. зв. Арабському, відомому діячеві анґлійської розвідки, який за життя став справжнім героем леґенди, присвятять окремий музей.

Скромний будинок, в якім мешкав славний аґент Інтеліджене Сервіс, коли приїздив до Анґлії, став тепер музеєм, відкритим для публики. Тричі в тиждень можуть глядачі оглядати скромну обстанову його мешкання.

Мешкання складається з трьох кімнат. У спальні є лиш канапа, на якій він спав, бюрко і крісло. Кімната для приятелів обклеєна алюмінієвим папером і пригадує каюту корабля. У третій кімнаті міститься бібліотека. Всі 4 стіни заставлені полицями і книжками. В малій шафці стоїть ґрамофон і скринка з плитами. У цій скринці нараховують більше, як 800 грамофонових кружків. Льоренс був великим аматором музики. На цих кружках не сьогоднішня модерна музика, лиш твори Вагнера, Бетовена, Моцарта, Шуберта.

Вечорами Льоренс наставляв грамофон і слухав музики разом із своїм другом [illegible]лесом.

Дімок окружений садом і прерізними цвітниками. Льоренс любив у вільних хвилинах працювати у своїм городі, доглядати квіти і овочеві дерева.

ГОДИННИК НА ПІДСТАВІ ДАВНІХ ПРИПИСІВ.

У давніх часах, коли хтось складав іспит на годинникаря, мусів самостійно зладити кишеневий годинник, або теж годинник [illegible] роду. Хоч тепер від годинникарських учнів не вимагають того роду кваліфікацій, один молодий швед Ерік Лінд після важкої [illegible] праці сконструував годинник на підставі приписів, що містилися у старих цехових книгах. Кошт цього годинника з уваги на [illegible] важку працю зложення всіх частин годинникового механізму та з уваги на дорогий матеріял, що його Лінд ужив до свого годинника, оцінили на 2000 корон. Фахівці заявили, що годинник виконаний незвичайно прецизно.

Лінд рішив здобути назву годинникарського майстра згідно з давніми цеховими приписами. Тому, що ці приписи вимагають, щоб годинникарський учень відбував два роки мандрівки по ріжних варстатах, Лінд покинув [illegible] Швецію і виїхав до Карльсруге — (Німеччина), де хоче познайомитися з усіми тайнами німецького годинникарського мистецтва. [illegible] справді небувалий випадок величезної [illegible]ности і любови до своєї професії.

—o—

ШКОЛА ДЛЯ УЧНІВ, ЯКІ ПОКІНЧИЛИ 70 ЛІТ.

В місті Ельджін у Злучених Державах [illegible] булася інавґурація „школи для старих". [illegible] дана школа повстала за ініціятивою д-ра [illegible]ла Шарпа і вона приймає лиш особи, які покінчили 70-ий рік життя. На листі учнів [illegible] школи вписана якась п-і Христя Тар, [illegible] всього 106 літ і кожного дня приїздить до школи на кріслі з колісцятами.

Занепад українського шкільництва в УССР.

СКІЛЬКІСТЬ ШКІЛЬНОЇ ДІТВОРИ ПОСТІЙНО МАЛІЄ.

Під кінець 1933 р. заявив Косіор, що в українських школах вчиться 5 міліонів дітей. В грудні 1935 р. заявив Постишев при подібній нагоді, що за шкільний рік 1934-35 українські школи відвідувало вже лише 4,685.000 дітей. Тепер „Ізвєстія" в одній передвиборчій статті гордо заявляють, що в 18.097 школах України вчиться 4,390.000 дітей. Ці цифри стверджують повний занепад українського шкільництва та недвозначно характеризують занепад теперішньої національної політики уряду СССР.

ВИНИЩЕННЯ НІМЕЦЬКОГО НАСЕЛЕННЯ НА УКРАЇНІ.

У „Фелькішер Беобахтер" появилася стаття одного німця, що втік з одеської вязниці та дістався щасливо до батьківщини. Він оповідає про майже повне винищення решток німецьких кольоністів на Україні. При кінці минулого року почалася нова жахлива хвиля московського терору, яким уряд хотів очевидно помститися на безборонним населенню за політичні поразки, які йому завдали націоналістичні держави в Европі. Арештовано тоді цілі родини з малими дітьми, відокремлювано дітей від батьків і жінок від чоловіків та засилано їх у найдальші околиці СССР включно до Камчатки і Сахаліну. Листи від засланців, що діставалися випадково до рук урятованих, змальовують жахливе положення і незвичайно жорстокі умовини праці у місцях заслання. Автори листів прощаються назавжди з близькими людьми, не маючи ніякої надії вирватися живими з московського пекла.

(Офінор).

Загальні Збори Товариства Взаїмних Обезпечень „Дністер" у Львові.

Дня 30. травня ц. р. відбулися звичайні Загальні Збори Товариства Взаїмних Обезпечень „Дністер" при участи численних представників членів і гостей, що прибули навіть з дальших округ краю. На Зборах була заступлена також вся українська національна преса.

Збори відкрив в год. 10.45 передпол. голова Надзірної Ради Т-ва **сен. Остап Луцький**, що ствердив правильність скликання Зборів, привитав усіх приявних та присвятив довшу згадку памяті померлого у 1937 році першого заст. предсідника Ради, о. прал. Олексія Пясецького. Цеї згадки вислухали приявні стоячи.

Згідно з постановою статуту „Дністра" вибрано зпоміж представників членів предсідником Зборів **адв. д-ра Михайла Волошина**, який покликав на секретаря Зборів дир. д-ра Івана Гижу.

З черги начальний директор Товариства **Ярослав Колтунюк** зложив звідомлення з діяльности Товариства за 1937 рік, насвітлюючи дані, що їх дістали учасники Зборів у надрукованому звіті. Минулий рік приніс задовільні висліди. Внаслідок заключення нового реасекураційного договору, фінансовий стан покращав. Збільшилася більше як удвоє сума посередніх складок, також збільшилася сума складок безпосередніх. Зокрема у звітовому році видано 14.502 поліс на зол. 19,406.721 обезп. вартости і зол. 133,710.18 складки. В порівнанні з 1936 роком збільшилась у 1937 році вартість одного обезпечення із зол. 1.032.— на зол. 1338.—, а пересічна складка за одно обезпечення із зол. 6.99 на зол. 9.22. У звітовому році вперше від 6 літ замкнуло Товариство свій біланс надвишкою, яка у відділі обезпечень від огню дала зол. 1.316.71 та у відділі обезпечень від крадежі-влому зол. 1.987.08, збільшуючи крім цього свої фонди і технічні резерви.

Іменем Контрольного Виділу Надзірної Ради зложив звідомлення **інж. Павло Дурбак**, що поставив внесок затвердити рахункове звідомлення і признати Управі Товариства абсолюторію.

В дискусії над звітами забирали голос: **І. Фе...** (Львів) у справі організаційних даних у звіті, **Р. Прокопчук** (Сокаль) про співпрацю з Українбанками, **о. С. Фітьо** (Золочів), який порушив справу обезпек рухомостей і землеплодів у „Дністрі" як пекучу потребу національного господарства з уваги на те, що примусове обезпечення дає зовсім невистарчальне відшкодування і **Т. Корж** (Зборів), що торкнувся справи промислових свідоцтв агентів. Вкінці **сен. Остап Луцький** у довшій промові зясував теперішне положення Товариства, стверджуючи, що Т-во нарешті вибилося у звітовому році з дуже тяжких літ, однак щоб забезпечити гарний розвиток Товариства на будуче, мусять скріпити свою працю не тільки агенти „Дністра", але й усе українське громадянство мусить дорожити своїм заслуженим асекураційним Т-вом, яким є „Дністер" та піддержати активно його змагання обезпечуванням у „Дністрі" своїх рухомостей і землеплодів, у розумінні великої ваги того роду обезпек для національного господарства.

Після приняття внесків Контрольного Виділу переведено доповняючі вибори 4 членів Надзірної Ради і 3 заступників на місце уступаючих. Членами Надзірної Ради вибрані: **дир. д-р Павло Кривуцький, адв. д-р Іван Макух, о. радник Степан Онишкевич і пос. Григорій Тершаковець.** Заступниками членів Надз. Ради вибрані: **о. крил. Дамян Лопатинський, інж. Володимир Несторович та інж. Олександер Пежанський.**

Збори закінчив предсідник д-р М. Волошин короткою промовою, в якій підкреслив, що Загальні Збори виказали наглядний поступ у діяльности Товариства в звітовому році.

——о——

Того самого дня пополудні відбулися **Загальні Збори „Кооперативного Банку Дністер".** Із предложеного рахункового замкнення виявилося, що Банк, не зважаючи на заморожения значної частини своїх оборотових капіталів у конверсійних договорах, зумів поширити у звітовому році свою кредитову діяльність, признаючи й виплачуючи поверх три рази більше позичок, як у попередньому році. Кооперативний Банк „Дністер" замкнув біланс у 1937 році поважною надвишкою в сумі зол. 75.140.24. Згідно з внесками Надзірної Ради Загальні Збори призначили цю надвишку на дотацію резервових фондів, на 4%-у дивіденду членам та на добродійні й загально пожиточні цілі.

——о——

З українського життя у Варшаві.

РОКОВИНИ СМЕРТИ С. ПЕТЛЮРИ.

Дванадцяті роковини смерти Симона Петлюри вшанувала українська кольонія у Варшаві, і між. ін. величавою академією У. Ц. К., на якій промову виголосив проф. Р. Смаль-Стоцький, та окремими студентськими сходинами корпорації „Запорожжа". На обі академії прибуло численно старше і молоде українське громадянство, як і репрезантанти заприязнених з Україною народів.

НАУКА.

Український Науковий Інститут має за собою три цікаві науково-популяризаційно-відчитові сходини.

Передовсім заслуговують на увагу імена самих прелєґентів: **проф. Залозецький, проф. Шульгин та дир. Лотоцький.** Перший шукав за впливами Византії та Окциденту в українському мистецтві, другий перевів з темпераментом оборону і характеристику Драгоманова, як речника української справи і культури на міжнародній арені, останній займався актуальним і справді цікавим питанням Мазепової анатеми.

В Товаристві Приятелів Історії відбувся відчит відомого польського історика православної церкви проф. **Ходиніцького** на тему релігійних впливів у козацьких рухах. Після відчиту відбулася оживлена дискусія, в якій сильно зарисувалося становище II українських учасників на чолі з проф. М. Кордубою.

МИСТЕЦТВО.

Пропаганді української пластики на чужому ґрунті незле прислужилась **одинацята вистава мистецького гуртка „Спокій"**, що відбулася в сальонах „Імки" від 15—26. травня та зацікавила собою вже не тільки тісний гурток знайомих і приятелів „Спокою", але й чужі мистецькі круги. У святочному відкритті вистави та в конкурсовому жюрі взяли м. і. участь: ректор Академії Мистців проф. Детшембовський та проф. Тіхи. Жюрі признало м. і. нагороди: „Тризуба" **Дмитрові Дунаєвському** за портрет ген. Безручка, нагороду прихильників **Олексі Шашківському** та почесні **Петрові Андрусеву і Нілові Хасевичеві.** У варшавській польській пресі дістала вистава „Спокою" теплі згадки. В часі як вона відбувалася (22. травня) виставляючі мистці подбали за відправлення парастасу за душу їхнього товариша-основника гуртка бл. п. мистця **Володимира Побулавця.**

ТЕАТР

Український Національний Хор ім. М. Лисенка здобувся на досить сміливий жест: виступив у варшавській **опері з концертом-фестівалем української народньої пісні.** Концерт відбувся 15. травня і безумовно випав краще, ніж гарячкова, прихапцева підготова та слаба реклямa казали того сподіватись. Атракцією для здебільша української авдиторії (чужинців було мало) були незле поставлені „Вечерниці" Ніщинського. **Проф. Е. Москвичів** зі Львова при диригентському пульті заслужено здобув собі признання всієї публики. З таким концертом, не зважаючи на численні недотягнення, м. ж. на було виступати перед ширшим гуртом слухачів. Що його не було — це вина викличних організаторів.

ПОЛІТИКА.

Українiстичні зацікавлення Варшави не зменшуються. Ось у колі абсольвентів націольогічного семинара У. Нац. Дослідів виступив з рефератом про українців п. Тиніцький. Реферат був пересічний. — Як довідуємося, варшавська цензура зайняла цілий наклад останнього числа польського молодо-демократичного тижневика **„Орка"** з першою **„українською колюмною"** того цікавого часопису, затитулованою „Живий нарід". — У відомому **„Клюбі Дискус.-Сполечнім"**, де гуртуються політики з табору мін. Понятовського, **м-р Квитковський** виступив з досить обективним відчитом про українську справу у Сх. Галичині. — Довідуємося, що на днях проголосить свою програму в українській справі голосна ґрупа сецесіоністів з ОЗН, скупчена при політ. органі „Ютро Праци".

КТВ.

92 проц. німців голосувало за Генляйном.

ВИБОРИ ДО ГРОМАДСЬКИХ РАД У СУДЕТАХ.

Підчас недільних виборів листи судетсько-німецької партії дістали у Судетах 85 прц. голосів. У Празі на генляйнівські листи голосувало 92 прц. німців, 22 ц. м. — 90 прц.

ПОВИБОРЧІ РЕФЛЄКСІЇ.

Обговорюючи висліди недільних виборів, чеська преса признає перемогу Генляйна, але й підкреслює, що чеський елемент на пограниччі не ослаб, а то й подекуди скріпився.

Офіційних вислідів виборів ще не оголошено, тому поодинокі часописи висловлюють ріжні здогади. Чеська преса твердить, що Генляйн не здобув більше як 2/3 голосів у Судетах.

ВИБОРИ У ПОЛЬСЬКИХ ГРОМАДАХ.

У 32-ох громадах тешинського Шлеська та фриштадського повіту поляки здобули 10.530 голосів (2.941 більше ніж 1934 р.) і 299 мандатів, німці 18, комуністи 37 (дістали 3.158 голосів менше ніж у 1935 р.), жиди — 1 мандат.

——о——

ВЕЛИКА БРИТАНІЯ ПЕРЕДАЄ ІРЛЯНДІЇ ТРИ ІРЛЯНДСЬКІ ПРИСТАНІ.

Англьо-ірляндські переговори закінчилися 11. липня ірляндське військо перейме пристань Корк, яка дотепер підлягала британській адміністрації, до кінця року— дві інші воєнні пристані.

ХТО СТВОРИВ БОЛЬШЕВИЗМ?

Відповідь на це дають „Ізвєстія" з 18. ц. м., що пишуть у передвиборчій статті: „Товариш Сталін разом з Леніном попровадили московський нарід з його найбільш революційним у світі робітництвом до перемог над царським самодержавям, білогвардійщиною і інтервентами. Тов. Сталін вивів пригноблені народи на мирний шлях щастя та добробуту і утворив славетне сузіря одинацяти совітських республик".

(Офінор.)

Алькоголізм стелить ліжко сухотам.

Ті, що виграли міліон.

Ми вже повідомляли дещо про висліди тягнення головної вигри четвертої кляси сорокпершої Клясової Льотерії. Міліон золотих упав на число 128215, а поділилися ним мешканці Вільна, саме:

Марія Янушевська, донька власника невеликої фризієрні. Її матеріяльні відносини були дуже тяжкі. Завдяки вигрі 160.000 золотих має змогу сама відкрити варштат праці і дати заробіток біднішим за себе. На знимці бачимо теж нареченого пані Я., пана **Петра Окенчика,** вислуженого старшину. Цікавий це випадок, бо п. Окенчик грав уже колись саме на це число, а опісля змінив його на інше. Востаннє його наречена не знаючи про це, знову купила той сам льос.

Пан М. Журавин, власник стійла з водою содовою, грав чотири роки з невеликим успіхом, бо тільки кілька разів удалося йому дістати найменшу вигру. Його витривалість нагородила доля щедро, бо нині стати його не тільки на стійло, але вже на цілу фабрику.

Пані Л. Салькінд і Катерина Подзельвер грали разом на одну пятку. Пані Польдзельвер була вірна десять літ свому числу і щойно в останній льотерії приняла до спілки свою приятельку. Тепер кожна з них дістала по 80.000 золотих, що в їхніх матеріяльних відносинах творить велитенську суму.

П. Л. Райхель, з професії камашник. Хоча мусів тяжко працювати на життя, вірив, що виграє на льотерії і тому теж грав витревало десять літ і тільки один раз виграв сто золотих. І цим разом витривалість перемогла. „Пех“ — як казав п. Райхель — „доля переломила“.

Власничкою останньої „пятки“, разом із десятьма товаришками в одній з великих складів кравецького приладдя, є донька книговода цієї фірми. Шіснацять тисяч золотих, які кожна з них дістала, буде для них підставою їхнього дальшого життя.

Всі нові „міліонери“ переконалися, що тільки завдяки введенню „пяток“ удалося їм виграти, бо при давній системі, були би напевне змушені грати на інше число. Вони мають теж повну надію на будуче і вже засобилися в льоси до першої кляси сорокаругої Клясової Льотерії, щоб узяти участь в тягненні, яке починається 22. червня.

ПРОФ. ФРОЙД ВИЇХАВ З ВІДНЯ.

Закордонна преса повідомляє, що проф. Жигмонт Фройд, відомий учений та творець психоаналітики, виїхав з Відня в товаристві своєї дружини, сина і шістьох учнів. Проф. Фройд житиме постійно в Льондоні.

—o—

ЗГИНУЛО 200 ОСІБ В ЧАСІ НАЦІОНАЛЬНОГО СВЯТА АМЕРИКИ.

В часі національного свята Америки, що припадає 30. травня, згинуло цього року понад 200 осіб, з чого 140 осіб втратило життя у самохідових випадках, а більше як 40 осіб втопилося підчас купелі. Крім цього було 30 убивств. В 1937 році в часі того самого національного свята згинуло в ріжних випадках 356 осіб.

—o—

БОЛЬШЕВИЦЬКА АРМІЯ НАД РУМУНСЬКИМ КОРДОНОМ.

Вечірня преса принесла вістку, що большевики сконцентрували велику кількість війська над румунським кордоном. На самому бесарабському пограниччі находиться 2500 літаків, половина московського гарнізону і багато спеціяльних відділів. На пограниччя приїхав маршал Будьонний, який перевів інспекцію війська.

Ця сама вістка каже, що льокальні відділи складені з української людности, большевики перетранспортували на Далекий Схід до дивізії маршала Блюхера. На совітській Україні находяться виключно відділи з центральної Росії та приуральських округ.

Офіційні совітські кола пояснюють цю концентрацію війська тим, що мають відбутися великі маневри, на які покликали чотири річники запасних, тобто яких 1.600.000 людей. Кажуть теж, що це має бути демонстрація проти Райху за концентрацію війська на чехословацькому кордоні.

— **Неправдива вістка.** Вчора подали ... польською пресою вістку, що Катерина Зарицька, засуджена за участь в замаху на міністра Перацького ...

МИХАЙЛО МОЧУЛЬСЬКИЙ.

З останніх десятиліть життя Ів. Франка

(1896—1916.)

(З приводу роковин смерти поета).

3

Д-р Володимир Охримович у своїх „Причинках до біографії і характеристики Івана Франка“[1]) написав, що Франко не був красномовцем. Я не міг би сказати цього про Франка. Я чув нераз Франка, як він промовляв на вічах, зборах, засіданнях і сходинах, і мушу сказати противне — він був красномовцем. Правда, він говорив спокійно, без патосу, без жестикуляції, але слова плили з його уст, заокруглені, образові, закрашені іронією; плили і плили, ворушили серце, переконували залізною льоґікою розум. Франко як промовець не грав на людських душах тільки лірикою, він не був демагогом, він оперував фактами, холодною дійсністю; коли треба, колов, пік, батожив, і переконував своїм розумом і мудрістю.

II.

Від д-ра Василя Щурата, з яким Франко жив у Відні при Віпплінґерштрасе в одній кімнаті у 1892—1893 рр., довідуємося, що Франко попав у важку невилічиму недугу, що закінчилася проґресивним паралїжем ще у 1892 році[1]). Як знаємо, розвиток проґресивного паралїжу позначується тим головно, що деякі складові частини кори великого мізку поволі завмирають. Коли саме починається паралисіс прогрессіва, цього лікарі не вміють сказати, вони знають тільки, що виразні ознаки виявляються аж по довгих роках після затроєння орґанізму, — у декого після трьох, у декого навіть після двадцяти пяти років. Але виразні ознаки й перший початок не одно й те саме. Між ними часто лежить доволі довгий час. Через те, коли недугу помітять близькі люди, уже минув довгий процес її розвитку. Характерна ознака паралїжу — це його розвиток хвилястою лінією: погані часи чергуються з добрими. До перших симптомів проґресивного паралїжу належать між іншими — недуга очей, міґрена, змінливий настрій, ослаблення памяти, тощо. Не слід забувати при тім, що проґресивний паралїж у вийняткових людей має незвичайні риси[2]). Коли тепер уявимо собі, з одного боку, що Франко знав, що він важко хворий; що нерви в нього були розхитані; що невидний ворог, наче шашіль, поволі точив його душу, а з другого боку, що йому жилося бідно й скрутно; що від своїх і чужих доводилось йому нераз проковтувати ущерть наповнену чашу гіркотою; що найкращі його мрії топтала холодна дійсність; що в житті мав він багато невдач і розчарувань, то зможемо розгадати неодну загадку в його житті і не будемо шукати ключа до розгадки у його „... ливости з природи“ або у сторонніх впливах. Франко був надто великою індивідуальністю, щоб ходити чужими стежками, а коли в житті ми маємо моменти сильного подразнення, нервовости, то їх появи слід шукати не де, тільки в його орґанізмі й у специфічному ... лицькому оточенні.

„На перелазі з р. 1896 на 1897 рік, ... — пише жартівливо поет про себе — як того ... ця на перелазі, заскочили дві собаки, ... ментарні пригоди, що забрали нам багато ... і сили: вибори і слабість“[3]). Поет занедужав тяжко і не виходив з хати „пару місяців“ ... і понаписував тоді „в темній кімнаті, з ... реними, болючими очима“ більшу частину ... поезій, що пішли в книжечку „Мій Ізмараґд“. Тимчасом відбувалися вибори до австрійського парляменту і виборці з 4-ої курії виборчої округи: Перемишль—Мостиська—Добромиль ... ві прихильники йшли голосувати за ... своєї округи — за поета. Недуга не дала самому поетові поаґітувати за себе ... слав був тільки своїм виборцям з 6 ... мадського Голосу“ з дня 15. березня 1897 р. кандидатську заяву п. з. „Браття виборці“.

(Далі буде.)

[1]) „Новий Час“ за 1926 р.

[2]) Українська Рада ч. 19, Львів, 1925 і Франків „Іван Вишенський“ (Звіт управи приватної гімназії С. С. Василіянок у Львові, Львів, 1925, ст. XII.

[2]) Paul Julius Möbius: Ueber das Pathologische bei Nietzsche, Wiesbaden, 1902 ст. 2—3, 71 і інші.

[3]) Хроніка Наук. Тов. ім. Шевченка, Львів 1897, ... 92 (ч. 60—62).

[4]) Житє і Слово, Львів, 1897, том VI, ст. 13...

[5]) Мій Ізмараґд. Поезії Івана Франка, ... ст. IV.

кого, вийшла на волю. Довідуємося, що ця вістка неправдива, Катерина Зарицька далі перебуває в тюрмі. Це справді гідне обурення, як деякі агенції пускаючи подібні неправдиві вістки, не здають собі справи з відповідальности перед тими, яких така вістка обходить, коли вже й не говорити про те, що варта така інформація.

— **Інвалідські ревізійно-лікарські комісії.** На підставі закону з 23-го березня ц. р. повстали інвалідські ревізійно-лікарські та інвалідські відкличні комісії, що мають видавати свій осуд про ушкодження тіла у звязку з військовою службою, про втрату здібности заробляти, спричинену тим ушкодженням та про право до додатку за опіку як теж про висоту того додатку. Ревізійно-лікарські комісії урядують при повітовій адміністраційній владі (староства), відкличні при воєвідствах.

— **Присуд у комуністичнім процесі в Самборі.** В окружному суді в Самборі закінчився процес проти 12-ти підсудних, яким закидали принележність до КПЗУ. Всі підсудні б. члени „Сельробу-Єдности". Суд засудив Ілька Бобеляка і Давида Гука на 4 роки вязниці, Івана Щепітку, Василя Горака, Теодора Проця і Дмитра Сабата на 2 роки, Михайла Голя на 2 роки і 6 місяців, Івана Іващука на 3 роки і 6 місяців, Івана Іванчука на 3 роки, Льва Чопка на 2 роки і 6 місяців вязниці.

—**Першу нагороду на Фотографічній Виставі** дістанете, коли будете вживати свіжий матеріял, закуплений в єдиній українській фотографічній крамниці „Еконп", Львів, Сикстуська ч. 29.

Одни любить кохатися,
Другий любить пити —
Всі волють у ДУФАНЦЯ
Добрий одяг вшити.

— **Львівська хроніка.** В неділю в домі при вул. Раппапорта 7 кинулася з балькону III-го поверху на вулицю Степанія Жук. Вона згинула на місці. Причина самогубства невідома. — На майдані св. Юра напилася сільного квасу 24-літня Марія Шенгофер, що живе при вул. Бернштайна 14. Її відвезли до лічниці.

— **Матура в українській гімназії в Луцьку.** Дня 18. травня ц. р. закінчились матуральні іспити в українській гімназії ім. Лесі Українки в Луцьку. Іспит здали: Наталя Лопуховичівна, Марія Пироженко, Юрій Пащук, Анатоль Климчук, Богдан Щербанюк і Микола Могилецький.

— **Електрифікація двох повітів на Волині.** В Дубні відбулося засідання електрифікаційної комісії, яка має завдання перевести електрифікацію дубенського та кремянецького повіту. Працю, звязану з тією електрифікацією, мають скінчити в найближчих двох роках.

— **На Волині шукають за нафтою.** До костопільського повіту приїхали: начальник виділу Державного Геольогічного Інституту інж. Йосиф Звержинський і професор Інституту Збігнєв Суйковський, які почали досліди, чи нема на терені костопільського повіту джерел нафти.

— **Краєва хроніка.** З вязниці городського суду в Рогатині втікло трьох вязнів: Франц Руснек, засуджений на 3 роки, Іван Май, засуджений на 2 роки та Андрій Гузар, що сидів перед розправою. Вони втікли вікном, якого крати перерізали. — В селі Острівець у Гвіздеччині, град величини волоського горіха знищив засіви на 1000 моргах. Інші землеплоди знищені в 70 відсотках. Населенню загрожує голод. — В Монастирці, повіт Рава Руська, невислідженi досі напасники впали до мешкання Андрія Рудика і зажадали грошей. По грабежі мешкання вони забрали 200 золотих і втікли. — На фільварок Йонаса Цукерберга в Колодниці, стрийського повіту, напало чотирьох узброєних бандитів. Один стріляв до Цукерберга, але не трафив, потім стріляв другий і після того всі повтікали. Поліція арештувала Мацигіна, Данильцева, Чайковського і Окана. — На горі Довбушівка викопали в часі лісних робіт чотири людські кістяки. По знайдених річах пізнали, що це гріб німецьких вояків з часів великої війни. — 16-літній Василь Стаховський у Манаєві, повіт Золочів, так довго маніпулював коло гранати з часів війни, аж вона вибухла та рознесла хлопця на шматки. — В Силах, повіт Збараж, на дно глибокої 22 метри криниці, до якої опускали бетони, впав 30-літній Станислав Вербицький і згинув на місці.

— **Жахливі наслідки зливи.** Небувала злива в околиці села Гартманів, у північній Чехії, затопила і цілком знищила 4 доми, 20 сильно ушкодила, а 7 домів ось-ось завалиться, бо вода підмила фундаменти. Одна з мешканок того села, 60-літня Анна Пецольд, втікла перед потоками води на дах, а як за пів години вода прибула, дах завалився і нещасна жінка втопилася. Бетоновий міст під тим селом вода зовсім забрала. Бетоновий гостинець до Санов вода знищила на просторі 4-ох кільометрів.

— **Бурі на Буковині.** Повіт Ботосані на Буковині навістила сильна градова буря, яка зовсім знищила засіви. Град був величини курячих яєць. У Ботосані вода залила доми, а в Пугоні забрала кілька стад овець.

— **Що станеться з майном румунських політичних партій?** Румунський король Карло підписав декрет, силою якого все майно розвязаних політичних партій переходить у завідування міністерства справедливости аж до часу, коли вийде закон, що окреслить нові форми політичної організації громадянства. У звязку з цим треба замітити, що деякі румунські політичні партії мали велике майно і тому тепер перейдуть у завідування держави друкарні, видавництва, доми, навіть банки. Влада видала цей декрет тому, що — як каже — деякі партійні провідники ще й тепер користали з майна, що залишилося по партії.

— **Боротьба з церквою і релігією не вгаває.** Хвиля релігійних переслідувань у СССР посилюється. В останніх днях замкнули в Москві один з останніх двох костелів та кілька церков. На мурах святинь „безбожники" наліплюють протирелігійні афіші, які провокують почування вірних. Серед духовних ідуть дальші арештування.

— **Вмер еспанський співак.** В Ля Коруна вмер по довшій недузі відомий еспанський тенор Мігуель Флета. Покійний співак був гарячим прихильником еспанської фаланги.

— **Не хотіли їхати через Відень.** Кардинал Гома-і-Томас, архиепископ Толедо і примас Еспанії, що брав участь у нарадах Евхаристійного Конґресу в Будапешті, виїхав через Відень до Еспанії. Цікаве, що інші кардинали, які брали участь у конґресі, виїхали з Будапешту через Югославію, щоб не їхати через Відень.

— **Королівські заручини.** Перський президент міністрів заявив у своїй промові в парляменті, що перський наслідник престолу кн. Могамед Різа Пагляві заручився з єгипетською княжною Февзіє, сестрою короля Фарука. В найближчому часі премієр виїде до Каїра, щоб підписати шлюбну умову. Шлюб має відбутися ще влітку цього року. Наслідник перського престолу, кн. Могамед, найстарший з семи синів шаха, скінчить у жовтні 19 літ, а його наречена в листопаді матиме 17 літ. Княжна Февзіє визначається непересічною красою, яку унаслідила по своїй матері, королевій Назлі.

— **Новий летунський шлях.** В останньому дні травня відкрили новий летунський шлях Берлін—Будапешт—Букарешт, який обслуговуватиме німецьке товариство Люфтганза.

— **Незвичайне самогубство.** Купець Люгос, у місцевости Орастіє, в Румунії наложив на себе руку в незвичайний спосіб. Він уклав до уст динамітовий набій та запалив його при допомозі льонту. Ясно, що його розірвало на куснi.

Спорт.

УКРАЇНА — ПОГОНЬ І Б.

Мечт за мистецтво Окружної Ліги відбудеться в четвер 2. червня ц. р. на грищі Погоні. Початок мечу в год. 5.30 попол.

В год. 4-тій відбудуться мистецькі змагання юніорів обох дружин.

ЛЬВІВСЬКЕ РАДІО.

Середа, 1. червня 1938.

6.15—8.00 Ранішня авдиція, 8.10 Орх. музика, 11.00 Для новобранців, 11.15 Для шкіл: Кінь Тадея Косцюшка, Музика з пл., 11.40 Грає тріо „Одеон", гр. пл., 12.03 Полуднева авдиція, 14.00 Інформаційна газетка в українській мові, 14.10 В ол. музики, пл., **14.35 Концерт на бандурі у вик. Юрія Сінгалевича (нар. пісні),** 15.00 Львівська біржа, 15.05 Господарські вістки, 15.10 Програма на завтра, 15.15 Трохи пісні, трохи слова, 15.45 Госп. вістки, 16.00 Концерт сальон. орх., 16.45 Роля села у прохарчуванні міста та війська підчас війни, 17.00 Біжучі вістки з міста та провінції, 17.10 Нині й завтра льв. Червоного Хреста, 17.20 Львівська комедія: „Іграшки смішунів" фраґм. старої міщанської комедії, 17.55 „Гальо! — Позір!", 18.00 Репортаж з природи, 18.10 Альтівка у супр. форт., 18.45 „Під громами" опов. Я. Вайсенгофа, 19.10 Пісні у супр. форт., 19.20 20.55 Актуальна гутірка, 19.30 Розр. концерт: орх., спів, у перерві Травневий діялог Щепка й Тонька, 20.45 Веч. дениик, 21.00 „Давні майки львівської молоді" 21.10 Шопенівський концерт, 21.50 22.00 Спорт. 22.05—23.05 На добраніч — концерт орх., Ост. вістки.

Четвер, 2. червня 1938.

6.15—8.00 Ранішня авд., 8.10 Веселий добрийдень, пл., анекдоти, комунікати, 11.00 Для новобранців, 11.15 Кашубські мельодії, муз. поранок для всеніидних шкіл, 11.40 Легка музика з пл., 12.00 Полуднева авдиція, 14.15 Форт. твори Гуґелли, 14.35 Орх. плити („Веселі часи в Келні" попурі), 15.00 Біржа, 15.05 Господарські та суспільні вістки, 15.10 Програма на завтра, 15.15 Сонце — лампа світа, гутірка для дітей, 15.20 Звукова гутірка „Піквіків клюб", 15.45 Господарські вістки, 16.00 Концерт солістів, форт., спів, 16.45 Набір літниців, 17.00 Біжучі вістки з міста та провінції, 17.10 Нар. пісня, сопран, тенор, форт., 17.40 Читаємо Сенкевича, 17.55 „Гальо! — Позір!", 18.00 Огляд видань, 18.10 Театр Уяви „Едісон", 19.00 Французькі пісні, сопран, форт., 19.20, 20.55, 21.00 Актуальна гутірка, 19.3 Калейдоскоп, розр. концерт: спів, музика, 20.45 Веч. дениик, 21.10 „Під бальконом моєї любки", легка муз. авд. 21.50, 22.00 Спорт, 22.05 „Гостинниця під Львом" слово-муз. авд., квартет, Кутик гумору, Щепко й Тонько, 23.00 Останні вістки, 23.20—24.00 (надає Варшава II.) Легка і танк. музика з пл.).

Пятниця, 3. червня 1938.

6.15 Ранішня пісня, 7.00 Ран. денник, 7.15 Муз. сальон. орх., 8.00 Для шкіл, 8.10 Добрийдень наймолодшим, 11.00 Для новобранців, 11.15 „Собіський під Віднем" авд. для дітей, 11.40 Рімський-Корсаков, пл., 12.03 Полудн. авд., 15.00 Біржа, 15.05 Господарські та сусп. вістки, 15.10 Програма на завтра, 15.15 „Місяць — сушений брат" для старших дітей, 15.20 Гутірка з хорим, 15.45 Господарські вістки, 16.00 Із Шекспірових

часів, концерт орх., 16.45 Як улаштити літнище, 17.00 Біжучі вістки з міста та провінції, 17.10 „У Татрах" фейл., Підгалянські пісні, 17.55 „Гальо! — Поэір!" 18.00 Цікаві речі з техніки та природи; **18.10 Концерт солістів: Марія Сабат-Свірська спів, Роман Савицький фортепіян, Роман Криштальський скрипка, концерт попередить гутірка д-ра Н. Нижанківського;** 18.45 Літер. хроніка, 19.00 Скрипковий рецитал у супр. форт., 19.20 20.55 Актуальна гутірка, 19.30 Розр. концерт у вик. полеської вар. капелі, спів, 20.45 Веч. денник, 21.00 Література сезону й доби, 21.10 Скиптр і ліра, словномуз. авд., 21.30 Спорт, 22.05 Живий концерт балалайок, орх., конферансієрка, 23.00 Ост. вістки, 23.15 24.00 (надає Варшава II) Музика з пл.

ЗАКОРДОННЕ РАДІО.

Середа, 1. червня 1938.

БЕРЛІН 14.15 15.00 Розр. музика, БУДАПЕШТ 12.05 Орх. концерт, 18.30 19.00 Циг. музика, 19.20 20.00 21.00 22.00 Опера, ВІДЕНЬ 15.30 Концерт хору, 19.10 Пфіцнерові твори, 22.20 З міста пісні, розр. концерт, КОШИЦІ 14.05 18.45 Вістки, 18.05 Концерт хору горожанської школи з Ужгороді (нар. пісні), МІЛЯНО 17.15 Форт., 20.30 Розр. музика, 21.00 22.00 23.00 „Мойсей" бібл. драма Россіні, ПРАГА 15.15 16.10 Орх. концерт, 18.20 Сальон. музика, РАДІО ПАРІ 20.30 Віол., 21.00 22.00 Розр. програма, РИМ 17.15 Концерт оп. музики, 21.00 22.00 „Іль вагабонді делле стелє" оперетка Діно Рулі, СОФІЯ 19.00 Легка музика, 20.45 Вечір присв. співачці Х. Морфовій.

Четвер, 2. червня 1938.

БЕРЛІН 10.00 Нар. пісні, 17.00 Концерт солістів, 18.00 Оперетові мельодії, БЕРОМІНСТЕР 19.00, 20.00, 21.00, 22.00, 23.00 „Зигфрид" оп. Вагнера, БУДАПЕШТ 17.00 Мадяр. музика, 19.20 Спів. рецитал, 21.45, 22.00 Циг. музика, ВІДЕНЬ 15.30 Пісні, балади, 20.00, 21.00 Орх., сопран, ВЕЖА АЙФЛЯ 20.30, 21.00, 22.00 „Івась і Гануся" оп. Гумпердінка, ДРОЙТВІЧ 21.40, 22.00, 23.00 „Тоска" оп. Пуччіні з участю Веніяміна Джілі (II. і III. дія), КОШИЦІ 14.05, 18.45 Вістки, 18.00 Інж. Д. Махачек: „Підкарпатські земледільці, їх соц.-екон. положення", МІЛЯНО 20.30 Розр. музика, 21.00, 22.00 „Но, но Нанете" оп. Юманса, ПРАГА 17.40 Скрипка, 18.20 Орх., 20.05 Хори з опер Сметани, 20.45, 21.00 Концерт орх., форт., РАДІО ПАРІ 18.00 Театр Уяви, 20.15 Пісні, 20.30, 21.00, 22.00 „Ле роа Д'Іс" оп. Лальо, РИМ 17.15 Іт.-франц. концерт, 21.00, 22.00 Вечір містерій Респігіи, СОФІЯ 18.30 Пісеньки, 20.45, 21.00 Спів. рецитал.

Пятниця, 3. червня 1938.

БЕРЛІН 17.15 Шопенові твори, 20.00 „Епізод із життя мистця" фант. симфонія Берліоза, БУДАПЕШТ 12.05 Форт., 12.50 Віол., 19.55 20.00 21.00 22.00 Валькірія" оп. Вагнера (II. і III. дія), БУДАПЕШТ II 18.30 19.00 „Валькірія" дія I., ВІДЕНЬ 15.30 Концерт солістів, скрипка, тенор, 18.00 Молодь грає і співає, 20.00 21.00 Віденські фантазії, орх., сол., КОШИЦІ 7.50 Огляд преси, 14.05 18.45 Вістки. 18.00 Трансм. з Межилаборець: Концерт хору сільської молоді (нар. пісні); концерт балалайк. орх., МІЛЯНО 17.15 Вок. концерт, 20.30 Розр. музика, 21.00 Комедія, 22.00 Скрипка, ПРАГА 15.15 Популярний концерт, 16.55 Квартет д-моль Бетовена, РАДІО ПАРІ 20.15 Пісні, 20.30 21.00 22.00 „Шестий поверх" драма Альф. Жері, РИМ 17.15 Танц. музика, 21.00 Орх. концерт. 22.10 Концерт хору, СОФІЯ 20.45 Форт. рецитал Владігерова.

Радіокутик.

ЦЕНТРАЛЬНІ АНТЕНИ НА НОВИХ БУДІВЛЯХ У ВАРШАВІ.

Адміністраційна влада приступила до рішучої ліквідації антенового безголовя, яке тепер панує на дахах великих комірних домів у Варшаві. Постійно прибувають зверхні антени, творять скомплікований мозаїку дротів та антенових проводів зі шкодою для естетики вигляду цих домів. Крім того це викликує взаємні перешкоди в радієвій передачі, труднощі в консервації антен, врешті утрудняє коминярські праці та ремонт домів.

Все це звернуло увагу п. Премієра генерала Славой-Складковського, котрий підчас одної з останніх візитацій серед міських старостів, наказав якнайскорше урегулювати справу будови центральних антен.

ОБОВЯЗКИ ГОСПОДАРІВ ДОМІВ.

На думку цього розпорядження власники домів, і яких кількість льокаторів перевищує 10, зобовязані під загрозою адміністраційних кар (арешт до 3 місяців, грявна до 3.000) заложити власним коштом центральні антени оперті на відповідному підвисенні. До часу збудування центральної антени не можна усувати поодиноких зверхніх антен льокаторів, хіба що кількість їх та розміщення будуб на перешкоді для будови центральної антени.

ОБОВЯЗКИ ЛЬОКАТОРІВ.

З моменту коли заінстальовано центральну антену, льокатори обовязані усунути свої зверхні антени, та власним коштом прилучитися до центральної антени. Таким чином власники приймачів тільки обтяжені незначним коштом заложення антенових допровадженъ до центральної антени. Кошти заінсталювання центральної антени покриває виключно власник дому без якогобудь обтяження своїх льокаторів додатковими коштами.

„На виїзд"

продаємо всякі матер'яли літні, пляжеві, купелеві в повнім сезоні

по цінах посезонових.

ДЛЯ ПРИКЛАДУ:

Перкалі до прання	65 сот.	„Марокен" шовков.	1·10 зол.
Крепони до прання	65 сот.	Органді	1·75 зол.
Епонж	65 сот.	Полотно на шорти	1·40 зол.
Епонж, десен. „Пріма„	1·05 зол.	На піжами пляжеві	1·— зол.
Монголь гладкий	1·50 зол.	Плащі купелеві	від 7·50 зол.
Монголь десен.	1·65 зол.	Рушники купелеві	від 50 сот.
Шовк на блюзки	1·50 зол.	Коци	від 5·— зол.
Креп Мат, гладкий	1·75 зол.	Підшивки на ковдри	4·30 зол.
Креп Мат, десен.	2·— зол.	Пошевки мережкові	1·70 зол.
Ацетат	2·25 зол.	Ковдри	від 10 — зол.

НА ЧАСІ! Для реклями додаємо знову при закупі товару від 5 зол. БІЛЕТИ (бони) ЗАЛІЗНИЧІ.

Приймаємо чеки Централі Товарового Обороту.

Галицький Магазин Новин, Львів, Галицька 15

БІРЖА.

Львів, 31 травня 1938

Гроші.

Купно-продажа: Бельги бельг. 89·97, 89·57, Долари американські 5·29·50, 5·27·00 Долари канад. 5·24·50—5·22·00. Фльорени гол. 293·94—292·10, Франки фр. 14·83—14·53, Франки швайцарські 121·35—120·55 Фунти англ. 26·33—26·19, Гульдени данц. 100·25—99·75, Корони ч 12·05— 9·00 Кор. дан. 117·65—116·80 Кор. норв. 132·43—131·45, Корони шв. 135·84—134·85. Ліри італ. 22·20—21·60, Марки фінлян. 11·65—11·25, Марки нім. 88·00 — 82·00, Тель Авів 26·20—25·95, Марки нім. срібні 105·00 — 99·00

Акції.

Банк Польський 119·00 Цукор 34·00 Вугіль 28·50, 28·75, Ліпьоп 74·75. Можеїв 12·25, Островець 54·60, Стараховичі, 38·50, 36·90, Габербуш 47·75.

Папери.

4 ½ пів проц. внутр. 65·00, 65·00, 3 ін. 1 ем. 79·00 серія непот. 3 пов. інв. 2 ем. 80·25 серія 90·00, 5 конверс. 70·00 прем. дол. 41·50 4 консол. 67·50

Тенденція неодностайна.

ЦІНИ "МАСЛОСОЮЗУ"

Львів, 31. травня 1938.

1 кг. масла десер. бальок. без оп. 2·45 зол.
1 кг. масла бочков. вкл. з опак. 2·50 зол.
1 кг. масла експорт за вачет. 2·50 зол.
молоко 16—17 сот
яйця копа, . . 3·40—3·45 зол.

Тенденція на масло знижкова на молоко та яйця вдержана

ОПОВІСТКИ.

Дирекція жіночої гімназії і ліцею СС. Василіянок у Станиславові (з правами державних шкіл) приймає зголошення до вступних іспитів до всіх клас гімназії і гумам. ліцею. Про речинець іспитів повідомить. 1188 1-2

ПАНСІОНИ

ТРУСКАВЕЦЬ — першорядний пансіон „САНА", гарно положений, поручає всі кімнати з бальконами і здоровим удержанням. 1159 4-5

ЛІТНИЩЕ — Карпати, добре, дешево, Бошорвова, Львів, Шептицьких 14. 1190 1-3

МЕШКАННЯ

ДО ВИНАЙМУ Полтвянська 17. партер, від 1. липня, 3 кімнати, кух. комф., 1 кімн., кух., комф. 11.98 1-2

МАТРИМОНІЯЛЬНІ

СТАРША панна займеться домом і вдівцем, найрадше у священика в місті. Зголошення до Адміністрації „Діла" під „Сирота по священику". 1-1

ШУКАЮТЬ ПРАЦІ

АДВОКАТСЬКИЙ АПЛІКАНТ з 3-літньою практикою пише на машині, меткий просвітянин, шукає практики за винагородою або і за утримання. Зголошення під „Солідний". 1166 3-3

ГРЕБЕНІВ. Пансіон Яблонських у власній управі. 1163 3-5

КУПНО - ПРОДАЖ

ЛЕДІВНІ герметичні, повітні кухні — найдешевше МЕБ-ЛЯК, Мільвів, СИКСТУСЬКА 30. 1179 1-3

СІТКОВІ сорочки дитячі 1.45 — 1.75, піжами дитячі попелінові 3.75 і все на вивіз „СЬВЯТ ДЗЄЦКА", Сикстуська 2. 1191 1-3

ПІЖАМИ мужеські, попелінові по 9.50, 10.80, 12.90, ЖІНОЧІ найновіші 10.80, 11.90, ДИТЯЧІ від 4.90. Поручає фабрика білля „ПАВ", Сикстуська 1.

НОВІ мужеські сорочки по 4.50, 5.50, 6.90, ЖІНОЧІ 2.75, 3.25, 4.50, 5.90 а теж для ХЛОПЦІВ і ДІВЧАТ поручає фабрика „ПАВ", Сикстуська 1.

ХТО любить солідне білля, великий вибір, ввічливу обслугу і постійні ціни радо купує в фабриці „ПАВ", Сикстуська 1.

КОМБІНАЦІЇ шовкові по 3.90, 4.90, подвійні міляпес 6.90. Поручає фабрика білля „ПАВ", Сикстуська 1.

ПОСТЕЛЕВЕ білля, поверхня на ковдри по зол. 5.90, 7.90, 10.50. Пошевки 1.90, 2.80, 3.90, яськи 0.75, 1.30, 2.—. Поручає фабрика білля „Пав", Сикстуська 1.

МУЖЕСЬКІ сорочки спортові, зефірові по 4.90, льняні 5.90, попелінові 7.90, шовкові 10.50, у великім виборі поручає фабрика білля „ПАВ", Сикстуська 1.

СОРОЧКИ міляпес, мужеські і хлопячі, в різних гатунках виробляє у Львові тільки фабрика „ПАВ", Сикстуська 1.

ПІДШТАНКИ мужеські, знаменито виконані по 2.50, 2.90, 3.90, ХЛОПЯЧІ 1.70, 1.90, поручає фабрика „ПАВ", Сикстуська 1. 1196 1-4

РІЖНІ

ТІЛЬКИ 5 ЗОЛ. тривка ондуляція з 5-місячною гарантією. Сальон чесання пань, Сикстуська 8, вхід через браму. 1194 1-2

НОВООТВОРЕНА робітня ковдер переробляє КОВДРИ по 2.50. Ринок, Брама Андріольового, С. Дуб. 1162 1-11

ПРОПУКЛИНОВІ БАНДАЖІ гумові, черевні, шкіркові, проти усування матиці під гарантією виконує відоме УКР. ОРТОПЕДИЧНЕ ЗАВЕДЕННЯ ІВАНА УГРИНА, Львів, вул. Вірменська ч. 15. 2041 60-100

ҐАЛЯНТЕРІЯ, крамецьке приладдя поручає САБІНА СОКАЛЬ, Львів На Вал. ки 10. 1016 8-10

СЕКРЕТ доброї направи годинника — це додаток оригінальних частин годинника. Всякі оригінальні частини має тільки мистець годинникарства Гутерман, Сикстуська чотирнацять. 1185 3-12

ОГОЛОШЕННЯ.

КОНКУРС.

Виділ Українського Гігієнічного Товариства розписує конкурс на мистецький проект членської відзнаки Т-ва.

Нагорода 50 зол.

Ближчі інформації у голова Т-ва, професора д-ра Панчишина, Львів, вул. Клушинська 3. 1196

За 10 сотиків леду — 3 дні холоду дають тільки ГЕРМЕТИЧНІ **ЛЕДІВНІ САКА** найдешевше купите просто в фабриці Львів, Сикстуська 18 (ріг Костюшка) тел. 116-66. 1113 1-20

ПІТ

НІГ, РУК, ПАХВИН

і т. п. зникне при вживанні спеціяльного певного і нешкідливого патентованого пудру „CSAVE" 50 сот.

Пробний пакет. Перфумерія

С. ФЕДЕРА

ЛЬВІВ, ВУЛ. СИКСТУСЬКА 7.
Філія КОПЕРНИКА 15 а.
ФІЛІЯ: ВУЛ. ГАЛИЦЬКА Ч. 18.

Фортепіяни, піяніна

першорядних марок нові й оказійні. Догідні кредитові умовини

Новацький

ЛЬВІВ, ПІЛСУДСЬКОГО
Тел. 235-21.

А. МАРБ...

Львів
Городецька
Телефон

Виробляє: міхи шпичкові, поодинокі і подвійні, технічні для артистів, золотарів, цукорників і т. д.

МЕБЛІ Ідальні, спальні, кабінети, сальони, ..., тапчани, матраци і декорації ... Віденська вирібня столярсько-тапицерська

ІВАН ОРТНЕР

Львів, Сикстуська 41. Тел.
498

БРАТИ ДМИТЕРКИ

єдине українське конц. ... перевозове

Львів, Ринок 43, тел. 272-43

виконує всякі перевози ... місцевостей в краю — дешево, ... і солідно. Спеціяльні авта для перевозу меблів, з відповідною ... вправною обслугою — ... найдешевші доставу.
806